

GLS

KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Nr44/2014(2570)RokLVI21-28.12.2014

Bóg się rodzi...

TYGODNIK POLSKI ZA GRANICĄ
HEBDOMADAIRE DE L'EMIGRATION POLONAISE

Nativity - fragment witraża z parafii Św. Jana Kantego, Chicago

1,55 €

Defensores Fidei - kalendarz na 2015 rok!

Polsko-francuski

Kalendarz Głosu Katolickiego

Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE

Kalendarz Głosu Katolickiego
Calendrier de la Voix Catholique

POLSKA MISJA
KATOLICKA
we Francji

Defensores
2015

Niedroga francusko-polska
firma pogrzebowa
Tel. 02 31 85 23 66
mówimy po polsku i po francusku
josefa.bazincourt@gmx.fr
POMPE FUNEBRES
INTERNATIONALE POLONIA

SAMI SWOICI
Polskie sklepy spożywcze!
93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE
TEL. 01 72 51 62 00
94200 IVRY SUR SEINE
44, RUE LENINE
TEL. 01 70 25 46 62
e-mail: sami.swoi@onet.pl

Spędzamy spokojnie starość
w Domu Polskiego Funduszu
Humanitarnego położonym
w dużym parku nad Loarą.
DOŁĄCZ DO NAS.
24, rue de la Mairie; 45740 Lailly en Val

Pasaz handlowy
Madeleine
Najlepsze
Towarzystwo w Polsce!
Karolina
Tel. 01 40 15 09 09

ZAMÓW GO CZYM PRĘDZEJ!

Kalendarz
zamówić można,
wypełniając kupon
zamieszczony
poniżej i wysyłając
go na adres redakcji
„Głosu Katolickiego”
263 bis, rue St-Honoré,
75001 Paris

W Kalendarzu także jego wersja
kieszonkowa (do wycięcia!)

KUPON zamówienia kalendarza

Proszę o przesłanie mi polsko-francuskiego kalendarza „Głosu Katolickiego” na 2015 rok

Ilość egzemplarzy: _____ w cenie po **4,00 €** (z przesyłką **4,50 €**). **RAZEM** _____ €

Imię i nazwisko: _____

Telefon: _____

Adres: _____

Dołączam ☐ czek (dla „Voix Catholique”) ☐ gotówkę

* Redakcja „Głosu Katolickiego”: 263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris
Tel. 01 55 35 32 28; fax: 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@sfr.fr

Telegram z... Wigilią

Można by paru frazować Wieszcza Adama, też tulacza, że... ile cię trzeba cenić, ten tylko się dowie, kto cię stracił, dziś piękność twą w całej ozdobie widzę i cpiś ją, bo tęsknię po tobie. Pisał o Cjczyźnie, o tym co stanowi nas, samą istotę naszego jestestwa i świadomości, a zostało przez nas utracone,

ale i zatracone. A żal, tęsknota, samotność i pustka po tym wszystkim serce i gardło ściska. Tymczasem przecież wokół Święta, Bóg się nam rodzi, radość transcendentna, i zasiadam do naszej Wigilii. No właśnie Wigilii na obczyźnie, nawet jak w rodzinnej nily Eurpie. I przez chwilę wzrok zapia nam się w płomyku świecy, co omiata liczym światłem puste miejsca przy stole i ośnieżone pola gdzieś w Polsce, i w pamięci tamtą gwiazdę betlemjską. I ten obrazek nostalgiczny ma być jakąś zrzędlwą przestroga, o którą tak łatwo, beztrudno za pominiemy, dając się na codzień wodzić za nos elektrycznymi gwiazdkami Pol Eliza jskich – mirażami piękna, za którymi jest tylko pustka bez żadnego sensu. Bo jesteśmy dziwnym plemieniem co potrafi samodzielnie odbierać sobie własne... cjęzyny: wiary, swoich Świętych, tożsamości unikalnej – polskości, często przyzwoitości z ułk, honoru a nawet państwowości. Na szczęście ocknąłem się nagle z t, j emigrancji i zadumy przy wigil jnym talerzu, bo dobiegły mnie z dala, jakby z Polski czy z nieba nawet słowa... Bóg się rodzi, moc truchlije... Podnieś rękę Boże Dziecię błogosław Cjęzyny miłą, dom nasz i wioski z miastami, a Słowo Ciałem się stało...

P.O.

rys. Leszek Biernacki

Z SATYRYCZNEJ TEKI L.B.

W NUMERZE MIĘDZY INNYMI:

- | W Nim szukajcie sił – str. 6
- | Niech psy i koty gadają – str. 7
- | Szopka przeciw szopce – str. 8
- | Noël chez les paysans – str. 11
- | Religia i polityka... – str. 12

Zwiastuję wam radość wielką...

Słowo na Boże Narodzenie Rektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji Ks. inf. Stanisława Jeża.

Drodzy Rodacy, Czcigodni Kaptani!

Święty czas Adwentu przygotował nas na spotkanie ze Zbawicielem w Tajemnicy Wcielenia. Zaproszeni głosem Kościoła do udziału w liturgii Bożego Narodzenia usłyszymy słowa Anioła skierowane do pasterzy: „Zwiastuję wam radość wielką, bo dziś narodził się dla was Zbawiciel świata”.

Ta nowina, powtarzana niezmiennie od ponad dwóch tysięcy lat, niech zabrmi szczególnie mocno dla tych, którzy pochłonięci codziennymi sprawami, także dzisiaj zapominają otworzyć drzwi Chrystusowi i zaprosić Go do swoich domów.

Otwórzmy więc nowo narodzonemu Jezusowi, drzwi naszych serc i naszych rodzin. Uwierzmy, że ciepło Jego obecności ukoi utrudzone serca i przyniesie rodzinom nadzieję przemian w duchu miłości, jaką żyła Święta Rodzina z Nazaretu. Zaufajmy tej miłości, a ona zaowocuje przemianą naszego życia.

Mam nadzieję, że śpiewana w podniosłym nastroju kolęda „Wśród nocnej ciszy...” uświadamia nam prawdę, że każdego dnia rodzi się na otarzu, na głos kaptana, Jezus pod osłoną chleba i wina. Dlatego z taką wdzięcznością zwracamy się do Boga za to, że ciągle do pracy

w Polskiej Misji Katolickiej Francji posyła szafarzy, którzy służą wiernym swoją sakramentalną posługą, sprawując świętą liturgię, czekając na nas w konfesjonatach, odwiedzając w szpitalach, troszcząc się o katechizację naszych dzieci...

To właśnie duszpasterzom oraz Wam, drodzy Rodacy, chciałbym szczególnie podziękować za zaangażowanie w przygotowanie uroczystości związanych z odsłonięciem i poświęceniem pomnika św. Jana Pawła II przy Katedrze w Paryżu, na skwerze Jana XXIII. Dziękuję za Waszą obecność podczas uroczystej celebry Mszy św., która miała miejsce 25 października 2014 r. w Notre-Dame, pod przewodnictwem Kardynała André Vingt-Trois, Arcybiskupa Paryża. Dziękuję także za każdy dar serca z Waszej strony. Sądję, że nie bez woli Bożej Opatrzności, po wielu latach starań udało się nam sfinalizować całą procedurę administracyjną związaną z uzyskaniem pozwolenia na umieszczenie pomnika w tak ważnym miejscu – o znaczeniu zarówno duchowym, jak i historycznym. Ufam, że ten paryski wizerunek św. Jana Pawła II będzie wymownym znakiem dla tych, którzy dzisiaj zapominają o jego duchowej spuściźnie. Jestem przekonany, że wspomniana uroczystość była dla wielu niezwykłym przeżyciem duchowym, a także wydarzeniem, które z pewnością przejdzie na trwałe do chlubnych kart historii Polskiej Misji Katolickiej we Francji.

W tym radosnym okresie, polecam Panu Jezusowi w sposób szczególny wszystkie małżeństwa i rodziny, dzieci i młodzież oraz chorych i cierpiących, a także osoby samotne i pełniące w dniach świątecznych służbę bliźnim. Wszystkim Wam, zgromadzonym w świątyniach i domach rodzinnych, aby świętować pamiątkę Narodzenia naszego Zbawiciela Jezusa Chrystusa, życząc, byście przyjmując Go do swych serc i swoich rodzin, doświadczyli pełnej pokoju mocy zbawienia. Nadchodzący Nowy Rok 2015 składamy w dłonie Bogurodzicy Dziewicy Maryi, aby czuwała nad nami, tak jak zatroskana była, wraz ze świętym Józefem, o Jezusa narodzonego w Betlejem.

Ks. inf. Stanisław Jeż

LITURGIA SŁOWA

IV Niedziela Adwentu Rok B

PIERWSZE CZYTANIE

2 Sm 7,1-5.8b-12.14a.16

Czytanie z Drugiej księgi Samuela

Gdy król Dawid zamieszkał w swoim domu, a Pan poskromił wokół wszystkich jego wrogów, rzekł król do proroka Natana: „Spójrz, ja mieszkam w pałacu cedrowym, a Arka Boża mieszka w namiocie”. Natan powiedział do króla: „Uczyn wszystko, co zamierzasz w sercu, gdyż Pan jest z tobą”. Lecz tej samej nocy skierował Pan do Natana następujące słowa: „Idź i powiedz mojemu słudze, Dawidowi: To mówi Pan: »Czy ty zbudujesz mi dom na mieszkanie? Zabrałem cię z pastwiska spośród owiec, abyś był władcą nad ludem moim, nad Izraelem. I byłem z tobą wszędzie, dokąd się udałeś, wytraciłem przed tobą wszystkich twoich nieprzyjaciół. Dam ci stawę największych ludzi na ziemi. Wyznaczę miejsce mojemu ludowi, Izraelowi, i osadzę go tam, i będzie mieszkał na swoim miejscu, a nie poruszy się więcej, a ludzie nikczemni nie będą go już uciskać jak dawniej. Od czasu, kiedy ustanowiłem sędziów nad ludem moim izraelskim, obdarzyłem cię pokojem ze wszystkimi wrogami. Tobie też Pan zapowiedział, że ci zbuduje dom. Kiedy wypełnią się twoje dni i spocznieś obok swych przodków, wtedy wzbudzę po tobie potomka twojego, który wyjdzie z twoich wnętrzności, i utwierdzę jego królestwo. Ja będę mu Ojcem, a on będzie Mi synem. Przede Mną dom twój i twoje królestwo będzie trwać na wieki«”.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Na wieki będę stawiał łaski Pana.

DRUGIE CZYTANIE

Rz 16,25-27

Czytanie z Listu św. Pawła Apostoła do Rzymian

Bracia: Temu, który ma moc utwierdzić was zgodnie z Ewangelią i moim głoszeniem Jezusa Chrystusa, zgodnie z objawioną tajemnicą, dla dawnych wieków ukrytą, teraz jednak ujawnioną, a przez pisma prorockie na rozkaz odwiecznego Boga wszystkim narodom obwieszoną, dla skłonienia ich do posłuszeństwa wierze, Bogu, który jedynie jest mądry, przez Jezusa Chrystusa, niech będzie chwala na wieki wieków.

EWANGELIA

Łk 1,26-38

Słowa Ewangelii wg św. Łukasza

Bóg postał anioła Gabriela do miasta w Galilei, zwanego Nazaret, do Dziewicy poślubionej mężowi, imieniem Józef, z rodu Dawida; a Dziewicy było na imię Maryja. Anioł wszedł do Niej i rzekł: „Bądź pozdrowiona, pełna łaski. Pan z Tobą”. Ona zmieszana się na te słowa i rozważała, co miałyby znaczyć to pozdrowienie. Lecz anioł rzekł do Niej: „Nie bój się, Maryjo, znalazłaś, bowiem łaskę u Boga. Oto poczniesz i porodisz Syna, któremu nadasz imię Jezus. Będzie On wielki i będzie nazwany Synem Najwyższego, a Pan Bóg da Mu tron Jego ojca, Dawida. Będzie panował nad domem Jakuba na wieki, a Jego panowaniu nie będzie końca”. Na to Maryja rzekła do anioła: „Jakże się to stanie, skoro nie znam męża?”. Anioł Jej odpowiedział: „Duch Święty zstąpi na Ciebie i moc Najwyższego osłoni Cię. Dlatego też Święte, które się narodzi, będzie nazwane Synem Bożym. A oto również krewna Twoja, Elżbieta, poczęła w swej starości syna i jest już w szóstym miesiącu ta, która uchodzi za nieplodną. Dla Boga, bowiem nie ma nic niemożliwego”. Na to rzekła Maryja: „Oto ja służebnica Pańska, niech Mi się stanie według twego słowa”. Wtedy odszedł od Niej anioł. □

BOŻY POLIGLOTA, CZYLI NASZ JĘZYK MA MOC (4)

Gabriela Wilczyńska

Badaj swoje serce

Istnieje pewien związek pomiędzy naszymi ustami i sercem. Jezus w Ewangelii, św. Mateusza mówi nam, że „z obfitości serca mówią usta...”

Innymi słowy, to, co jest w naszym sercu ma wpływ na naszą mowę. Lecz to, co z ust wychodzi pochodzi serca, i to czyni człowieka nieczystym. Z serca, bowiem pochodzą złe myśli, zabójstwa, cudzołóstwa, czyny nierządne, kradzieże, fałszywe świadectwa, przekleństwa. Oznacza to, że splamienie grzechem pochodzi z naszego wnętrza, grzech rodzi się w sercu. Kiedy mówimy, ujawniamy stan naszego serca i poziom naszej wiary. Co nagromadziliśmy w naszym sercu? Niewiarę, złość, nieprzebaczenie, pychę, chciwość, urazy, zgorzknienie, grzech, miłość do pieniędzy, przywiązanie do tego świata? Wszystko to znajdzie odzwierciedlenie w naszej mowie. Możliwe, że regularnie chodzimy na Mszę Św., a nasze życie nic się nie zmienia; możliwe,

że uczestniczymy w praktykach religijnych i w ogóle nie zmieniamy się. Pamiętajmy, Duch Święty pragnie nas przemienić na wzór Jezusa Chrystusa. Chodzi również o przemianę języka, aby niósł życie a nie śmierć. Grzech rodzi się w sercu, co z kolei ma wpływ na wypowiedziane przez nas słowa, a one wprowadzają albo zniszczenie albo życie do naszego życia i życia innych ludzi. Nasze słowa mają wpływ na nas samych i na innych ludzi. Wiemy o tym, ponieważ widzieliśmy jak Izraelci uwierzyli w negatywne przesłanie i zaczęli narzekać i nie mogli odpowiedzieć wiarą i wejść w posiadanie ziemi i nigdy nie dotarli do miejsca swojego przeznaczenia. Jozue i Kaleb, którzy uwierzyli, musieli jednak wędrować po pustyni przez czterdzieści lat na skutek niewiary innych. Słowa Miriam sprowadziły na nią trąd i cały naród izraelski musiał przez nią czekać siedem dni. Jakub przeklął tego, kto skradł bożki Labana, nie wiedząc, że uczyniła to jego żona Rachela, a to tylko sprowadziło na nią przedwczesną śmierć. A Korah, Datan i Abiram? Nie tylko zginęli, ale ze względu na ich bunt ziemia pochłonęła również całe ich rodziny. Jeśli spędzamy więcej czasu na oglądaniu telewizji, czytaniu świeckich materiałów niż na modlitwie i czytaniu Słowa Bożego, wówczas jesteśmy „ewangelizowani” przez świat, a nie przez Pana Jezusa. Tym, co skrywamy w naszym sercu są światowe sposoby myślenia i działania, które sprzeciwiają się Panu i Jego Słowu. Kiedy przyjdą trudności nie będziemy w stanie postępować zgodnie z wiarą i prawdopodobnie uwierzymy wówczas negatywnemu świadectwu. Ludziom, którzy nie znają Słowa Bożego, kiedy są chorzy trudno uwierzyć, że Bóg ich uzdrowi. Ludziom, którzy mają wiarę bardzo trudno jest uwierzyć, że Bóg ich kocha i zna ich po imieniu. W chwili kryzysu pójdą oni, więc za „negatywnym świadectwem”. „Przy jego pomocy (języka) wielbimy Boga i Ojca i nim przeklinamy ludzi, stworzonych na podobieństwo Boże. Z tych samych ust wychodzi błogostawieństwo i przekleństwo. Tak być nie może, bracia moi!” – pisze do nas w swoim Liście św. Jakub.

Zatem gromadząc się przy wigilijnym stole, składając sobie życzenia przy łamaniu opłatkiem, pamiętajmy, że dobre słowa i serdeczne życzenia powinny, na co dzień zagospić w naszej mowie. □

LITURGIA SŁOWA

Narodzenie Pańskie

PIERWSZE CZYTANIE

Iz 52,7-10

Czytanie z Księgi proroka Izajasza

O jak są pełne wdzięku na górach nogi zwiastuna radosnej nowiny, który ogłasza pokój, zwiastuje szczęście, który obwieszcza zbawienie, który mówi do Syjonu: „Twój Bóg zaczął królować”. Głos! Twój strażnicy podnoszą głos, razem wznoszą okrzyki radosne, bo oglądają na własne oczy powrót Pana na Syjon. Zabrmijcie radosnym śpiewaniem, wszystkie ruiny Jeruzalem! Bo Pan pocieszył swój lud, odkupił Jeruzalem. Pan obnażył już swe ramię święte na oczach wszystkich narodów; I wszystkie krańce ziemi zobaczą zbawienie naszego Boga.

PSALM RESPONSORYJNY

Refren: Ziemia ujrzała swego Zbawiciela.

DRUGIE CZYTANIE

Hbr 1,1-6

Czytanie z Listu do Hebrajczyków

Wielokrotnie i na różne sposoby przemawiał niegdyś Bóg do ojców przez proroków, a w tych ostatecznych dniach przemówił do nas przez Syna. Jego to ustanowił dziedzicem wszystkich rzeczy, przez Niego też stworzył wszechświat. Ten Syn, który jest odbłaskiem Jego chwały i odbiciem Jego istoty, podtrzymuje wszystko słowem swej potęgi, a dokonawszy oczyszczenia z grzechów, zasiadł po prawicy Majestatu na wysokościach. On o tyle stał się wyższym od aniołów, o ile odziedziczył wyższe od nich imię. Do którego bowiem z aniołów powiedział kiedykolwiek: „Ty jesteś moim Synem, Jam Cię dziś zrodził?” I znów: „Ja będę Mu ojcem, a On będzie mi synem”. Skoro zaś znowu wprowadzi Pierworodnego na świat, powie: „Niech Mu oddają pokłon wszyscy aniołowie Boży”.

EWANGELIA

J 1,1-18

Słowa Ewangelii wg św. Jana

Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było

Słowo. Ono było na początku u Boga. Wszystko przez Nie się stało, a bez Niego nic się nie stało, co się stało. W Nim było życie, a życie było światłością ludzi, a światłość w ciemności świeci i ciemność jej nie ogarnęła. Pojawił się człowiek postany przez Boga, Jan mu było na imię. Przyszedł on na świadectwo, aby zaświadczyć o Światłości, by wszyscy uwierzyli przez niego. Nie był on światłością, lecz postanym, aby zaświadczyć o Światłości. Była Światłość prawdziwa, która oświeca każdego człowieka, gdy na świat przychodzi. Na świecie było Słowo, a świat stał się przez Nie, lecz świat Go nie poznał. Przyszło do swojej własności, a swoi Go nie przyjęli. Wszystkim tym jednak, którzy Je przyjęli, dało moc, aby się stali dziećmi Bożymi, tym, którzy wierzą w imię Jego, którzy ani z krwi, ani z żądzy ciała, ani z woli męża, ale z Boga się narodzili. Słowo stało się ciałem i zamieszkało między nami. I oglądaliśmy Jego chwałę, chwałę, jaką Jednorodzony otrzymuje od Ojca, pełen łaski i prawdy. Jan daje o Nim świadectwo i głośno woła w słowach: „Ten był, o którym powiedziałem: Ten, który po mnie idzie, przewyższył mnie godnością, gdyż był wcześniej ode mnie”. Z Jego pełności wszyscyśmy otrzymali łaskę po łasce. Podczas gdy Prawo zostało nadane przez Mojżesza, łaska i prawda przyszły przez Jezusa Chrystusa. Boga nikt nigdy nie widział. Jednorodzony Bóg, który jest w łonie Ojca, o Nim pouczył. □

Widzieliśmy chwałę Jego!

Oto Bóg pozwala nam na nowo przeżywać, razem z Maryją i Józefem, radosne Święta Narodzenia Jezusa Chrystusa i stanąć z 1 fnością na progu Nowego Roku.

Ojciec Święty Franciszek mówi w następujących słowach: „Maryja poczęła Jezusa w wierze, a następnie w ciele, kiedy odpowiedziała <tak> na słowa zwiastowania, które Bóg skierował do Niej przez anioła (...). To, co się stało w Dziewiczej Matce w sposób wyjątkowy, zachodzi na poziomie duchowym także w nas, kiedy przyjmujemy Słowo Boże z sercem dobrym i szczerym, wprowadzając je w życie. Dzieje się tak, jak gdyby Bóg wcielał się w nas. Przychodzi, aby w nas zamieszkać” (Watykan 12 X 2013).

Spójrzmy, więc z wiarą, jak pasterze betlejemscy, na malutkie Dzieciątko złożone w żłobie i rozpoznajmy w Nim naszego jedynego Boga i Pana. Uwierzymy, że „Chrystus jest w centrum nie tylko historii Kościoła, ale również historii całego świata”, że „w Nim człowiek znajduje odkupienie i pełnię” (Jan Paweł II, Mane nobiscum Domine, n. 6).

Obdarowani miłością Zbawiciela, który

jest „Światłością świata” (J 8, 12), idźmy do ludzi dobrej woli i mówmy im, że „widzieliśmy chwałę Jego!” (J 1, 14), że warto wierzyć w obecność Boga pośród codziennych trosk i niepokojów, gdyż tylko w zjednoczeniu z Nim, możemy odkryć pełny sens wcielenia Bożego Syna.

Uwrażliwiamy serca i sumienia nasze i bliźnich naszych na życie każdego człowieka, na odpowiedzialny trud wychowywania młodego pokolenia, a także na los ludzi w podeszłym wieku, chorych, cierpiących, samotnych i bezrobotnych.

Niech szczęście i pokój staną się udziałem naszych rodzin, Ojczyzny, Kościoła i świata. Na radosne dni Bożego Narodzenia i na Nowy Rok 2015 Czytelnikom Głosu Katolickiego i wszystkim Polakom mieszkającym i przebywającym we Francji z serca błogostawię! □

Ks. Bp dr hab.

Mariusz Leszczyński

Uszczęśliwieni tym darem mamy wyjątkową okazję, by znowu uświadomić sobie tę fundamentalną dla nas prawdę, że „cudownie jest być chrześcijaninem”. O tym mówił do nas papież Benedykt XVI.

O cudzie narodzin Syna Bożego obecny

W Nim szukajcie sił

Życzenia Ks. bp Wiesław Lechowicza – Delegata KEP ds. Duszpasterstwa emigracji polskiej na Święta Bożego Narodzenia i Nowy Rok 2015.

Umiłowani Bracia i Siostry, złączeni więzami tej samej wiary i tego samego, polskiego pochodzenia!

W imieniu własnym i polskich biskupów pragnę Was bardzo serdecznie pozdrowić i wyrazić łączność z Wami, przebywającymi czasowo lub na stałe z dala od naszej Ojczyzny, niejednokrotnie z dala od swych najbliższych. Święta Bożego Narodzenia są doskonałą okazją, aby potwierdzić tę łączność, zapewniając Was o płynącej z Kościoła w Polsce modlitwie za Was i w Waszych intencjach.

Jako Delegat Konferencji Episkopatu Polski ds. Duszpasterstwa Emigracji Polskiej wypowiadam też słowa gorącego podziękowania pod adresem kapłanów, sióstr zakonnych i świeckich angażujących się w duszpasterstwo wśród polskich emigrantów. Dzięki Waszej miłości i odpowiedzialności ewangelizacyjnej wielu naszych rodaków doświadcza we wspólnocie Kościoła atmosfery domu i przyjęcia, co pozwala im przetrwać trudny czas integracji w nowym środowisku. Wszyscy natomiast dzięki Waszej duszpasterskiej postudze mogą oddawać cześć Bogu sercem wypetnionym wiarą zgodnie z polską tradycją chrześcijańską.

W tę tradycję wpisuje się łamanie się opłatkiem i składanie sobie życzeń z okazji Bożego Narodzenia. Pragnę i ja stanąć wobec Was, Kochani Rodacy, by nie tyle z tradycji, co z poczucia więzi opartej na przynależności do tej samej rodziny, której na imię Kościół i Polska, złożyć Wam jak najserdeczniejsze życzenia.

„Na początku było Słowo, a Słowo było u Boga, i Bogiem było Słowo” (J 1,1).

Początek w życiu łączy się z niepewnością i nieporadnością. Dotyczy to też początku życia w nowym środowisku, np. poza granicami kraju rodzinnego. W tej sytuacji człowiek zazwyczaj szuka oparcia, rozgląda się za kimś, kto przyszedłby mu z pomocą. W kontekście słów św. Jana i świąt Bożego Narodzenia życzę Wam, byście wiedzieli, że u początku zawsze jest Bóg. W Nim – Emmanuelu, niezależnie od czasu, jaki spędzacie poza krajem ojczystym szukajcie sił do pięk-

nego i dobrego życia oraz mocy do przezwyciężenia wielorakich trudności. Wracajcie też, nie tylko od święta, ale na co dzień, do początku, czyli do źródła Waszej wiary, pamiętając sercem wdzięcznym i przepęt-nionym miłością o tych, którzy przekazali Wam wiarę i nauczyli ją wyrażać we wspólnocie Kościoła. Wracajcie do początku, dbając o zachowywanie tradycji chrześcijańskich w Waszych rodzinach i domach. Wracajcie do początku, czyli do Boga, który dzięki obecności w sakramentach świętych dotrzymuje danego słowa:

„Ja jestem z Wami po wszystkie dni aż do skończenia świata” (Mt 28,20).

Tam, gdzie jest obecny Bóg, tam również jest i człowiek. Święta Bożego Narodzenia przypominają nam, że Bóg stał się człowiekiem i postanowił wzrastać we wspólnocie rodzinnej. Dlatego życzę Wam, by przeżywanie narodzin Dzieciątka Jezus pozwoliło Wam także wrócić do początku Waszych wzajemnych relacji małżeńskich i rodzinnych, czyli do pierwotnej miłości – zażyłości, czułości, troski i odpowiedzialności. Bliskość świętej Rodziny niech ożywi i jeśli trzeba odnowi Wasze więzi z tymi, z którymi jesteście związani więzami krwi i wzajemnych ślubów. Bliskość świętej Rodziny niech stanie się dla Was zachętą do oddalenia od siebie wszystkiego, co mogłoby lub wręcz rozerwać. Obejmujcie też spojrzeniem, modlitwą i konkretną pomocą związki małżeńskie i rodziny, które przeżywają kryzys wierności lub doświadczają poważnych braków materialnych.

Tegoroczne święta Bożego Narodzenia przypadają w roku duszpasterskim, który w Polsce przebiega w myśl zawołania Pana Jezusa:

„Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię” (Mk 1,15).

Nawrócenie to także powrót do początku,

czyli zwrócenie się ku Temu, w którym żyjemy, poruszamy się i jesteśmy (por. Dz 17,27). Niech więc tak się dzieje w Waszym osobistym i rodzinnym życiu. Zwracajcie się ku Bogu, a On wypełni każdą chwilę Waszego życia swoją wyzwalającą i miłującą obecnością!

W Kościele powszechnym bieżący rok został ogłoszony przez papieża Franciszka jako „rok życia konsekrowanego”. Drodzy Bracia i Siostry zakonne, doceniając Waszą rolę w życiu Kościoła i w środowisku polskiej emigracji życzę Wam, byście z wiernego świadectwa na wzór Jezusa i z ofiarnej służby naszym Rodakom czerpali jak najwięcej radości i satysfakcji, spotykając się ze zrozumieniem i życzliwością tych, wśród których i dla których oddajecie swoje życie.

O jeszcze jednym kontekście tegorocznych świąt chcę wspomnieć. Po raz pierwszy obchodzimy Boże Narodzenie, radując się ogłoszoną i uznaną przez Kościół świętością Jana Pawła II. Powróćmy więc i do początku jego pontyfikatu, do słów wypowiedzianych podczas Mszy świętej inaugurującej jego papieską posługę. 22 października 1978 r. wołał z Placu św. Piotra w Rzymie:

„Nie bójcie się! Otwórzcie drzwi Chrystusowi!”.

Dotaczam się do tego papieskiego życzenia. Nie bójcie się, mimo że tak wielu decydujących o obrazie i sytuacji współczesnego świata boi się Chrystusa, traktując Go jako zagrożenie dla własnych pomysłów urządzania życia na ziemi – tak jakby Boga nie było. Miejcie odwagę budować i opierać swe życie na wierze w Jezusa Chrystusa, który jest kluczem do spełnienia świątecznych i noworocznych życzeń. Tam bowiem, gdzie Jego miłująca obecność tam panuje radość i pokój, miłość i dobro, a jeśli pojawi się krzyż, to staje się bramą.

Kochani Rodacy, Bracia i Siostry, przyjmijcie te z serca płynące życzenia, wsparte modlitwą i pasterskim błogostawieństwem! Niech Boże błogostawieństwo towarzyszy Wam podczas świąt Bożego Narodzenia i każdego dnia nowego roku!

bp Wiesław Lechowicz

Niech psy i koty gadają

Szymon Hołownia (Gość Niedzielny)

Stając nad żłóbkiem, cieszę się, że Jezus, choć przez chwilę, w naszych dyskusjach o Kościele, wierze i świecie znów ma swoje pięć minut.

Polską tradycją jest, że mniej więcej od początku grudnia rodacy wylęgają krokodyle tury nad komercjalizacją świąt, a ubiczowawszy się – szparko ruszają na zakupy. Im jestem starszy, tym przedświąteczny rozkwit handlu mniej mi jakoś przeszkadza. To dobrze, że mogę wcześniej kupić i zaplanować co trzeba, to dobrze że ci, którzy mi coś sprzedają, mają pracę (a to, że idąc do sklepu, kupuję milion niepotrzebnych rzeczy, to już przecież wyłącznie moja, a nie sklepu wina). Tak dla porządku zastanawiam się jednak czasem, co by było, gdyby postulat świątecznych

radykałów rzeczywiście się spełniły, gdyby nie było sklepów, ubranych na czerwono grubasów z białymi brodami, całego tego „ho, ho, ho” i nieśmiertelnego przeboju „White Christmas” w radioodbiorniku?

O co chodzi w Bożym Narodzeniu?

Z czym tak naprawdę zostalibyśmy? Nie tylko ci w wierze zorientowani średnio, ale nawet ci bardziej wierzący. Na czym oparliby wtedy swoje świętowanie? Mam wrażenie, że dla wielu z nas główne źródło radości z Bożego Narodzenia (już po odjęciu od niego całego kolorowo-sklepowo-jedzeniowego hałasu) byłoby w jego rodzinnym klimacie. To jedyna okazja w roku, żeby spokojnie usiąść przy stole z najdalszymi nawet bliskimi, a pretekst do tego spotkania też jest stuprocentowo rodzinny – spotykamy się przecież z okazji narodzin Dziecka. Absolutnie wyjątkowego, to prawda, ale klimat bożonarodzeniowych rytuałów ma jednak pod spodem w sobie coś z naszego dobrze znanego pępkowego, czy tak zwanych chrzcina. Jest w tej podświadomej intuicji coś naprawdę pięknego: nasz wewnętrzny kompas przypomina nam, że człowiek został stworzony nie po to, by zdychać w wyścigu szczurów, ale po to, by pielęgnować więzi. Gdy na świat przychodzi nowe życie, we wszystkich (poza skrajnymi wypadkami) odżywają społeczne instynkty, wstępuje jakaś nowa nadzieja, narodziny wydobywają to, co w nas najlepsze.

Nie twierdzę, że znaczna część z nas przeżywa pamiątkę urodzin Jezusa wyłącznie jakby chodziło o (bardzo wyjątkowego) Stasia, Łukasza czy Bożenkę. Zaryzykuję jednak przypuszczenie, że zbyt rzadko uświadomiamy sobie, że ponieważ chodzi o Jezusa, cud tych narodzin ma naprawdę kosmiczne konsekwencje.

Po pierwsze – nieśmiertelny Bóg decyduje się przyjść na stworzony przez siebie świat, dotknąć do swoich stworzeń. Tajemnica Bożego Narodzenia jest dla mnie równie wstrząsająca co Wielki Piątek – to że Bóg zdecydował się być człowiekiem jest dla mnie skandalem tak samo wielkim, jak to że człowiek Go zabił. I – gdzie na ten świat przychodzi! Okoliczności społeczne, które wybrał wcielony Bóg są jednym z najlepszych argumentów za nadprzy-

rodzonym charakterem naszej religii. Gdyby chrześcijaństwo (jak wciąż chcą różni mądrale) było wymysłem grupy starożytnych bazarzy, musieliby oni być przecież niespełna rozumu. Jaki sens w wymyślaniu Zbawiciela pochodzącego z jednej z najniższych kast, zadającego się z wyrzutkami, omijającego centra polityczno-intelektualne, kompletnie niedbającego o PR, a po zmartwychwstaniu nieidącego do Piłata i Wysokiej Rady, by pokazać im gest Kozakiewicza i – w imię walki o prawdę – osiągnąć satysfakcję? Żydzi oczekiwali, że na świecie zjawi się Boży postanec, kto mógł jednak przypuszczać, że będzie nim sam Bóg?

Logicznie składa się to w całość – skoro człowiek wszystko popsuł (a ma wolną wolę, Bóg musi szanować i jego wybory i ich skutki), tylko człowiek z własnej nieprzymuszonej woli mógł to wszystko naprawić. Kłopot w tym, że musiałby to być człowiek totalnie czysty, niewinny, taki, jakim w momencie dokonywania złego wyboru był Adam. Wśród ludzi takiego nie było, więc takim człowiekiem mógł stać się tylko Bóg. Ale nie musiał! To jednak nadal jest niepojęte dla kogoś, kto wierzy – sam Bóg pozbywa się wszystkiego i daje się poniewierać swojemu własnemu stworzeniu! Jakiego więcej trzeba dowodu, że temu Bogu naprawdę nie chodzi o władzę ani o zakładanie instytucji?! Przychodząc na świat, tak jak przyszedł, pokazuje, że On sam, relacja z Nim, nasze relacje między sobą, to wszystko ma jedną treść, jeden sens – miłość, a cała reszta to komentarze, dodatki, protezy.

Jezus ma swoje pięć minut

Praktyczne konsekwencje tej miłości to bożonarodzeniowego szoku powód drugi. Ja nad żłóbkiem autentycznie skaczę z radości, nie tylko dlatego że widzę w nim słodkie Bobo, ale dlatego że – nauczyłem się tego ze wschodniej ikonografii – pieluszki, w które zawinięty jest Jezus, są identyczne jak chusty, w które zawinięto Go w grobie. Są tacy, którzy patrzą na to od mrocznej strony, w narodzinach Pana widząc zapowiedź Jego śmierci. Ja widzę te chusty odrzucone, dla mnie narodziny Jezusa są przede wszystkim zapowiedzią zmartwychwstania. Patrzę na Dziecko i dociera do mnie, że każdy, kto się począł, kto zaczął żyć, NIGDY już żyć nie przestanie. Ja też. Pan, który, stojąc obok mnie na Pasterce, ryczy mi do ucha nieco zawianym już głosem, że „Bóg się rodzi!”, pani, która myśli głównie o tym, że trzęsie się z zimna, oraz pięciolatek, który za wszelką cenę próbuje wrzucić sto trzecie pięć złotych do kiwającego główką i wygrywającego w szopce koledy aniołka. Żłóbek ogłasza mi, że mój grób też będzie pusty. Cała radość, jaką przeżywam w święta, obdarowywanie innych, dobre jedzenie, czas na chwilę odpoczynku, odwiedzin krewnych, to wszystko podszyte jest co roku odświeżaną nadzieją – to, co dobre nigdy się już nie skończy.

ciąg dalszy na str. 8

Niech psy i koty gadają

ciąg dalszy ze str. 7

Przy wigilijnym stole z roku na rok coraz mniej osób, ale mam już pewność, że kiedyś jeszcze się przy nim zaroi od znanych i nieznanym twarzy (o ile po zmartwychwstaniu będziemy obchodzić Boże Narodzenie, rzecz jasna).

Po trzecie – Boże Narodzenie wstrząsa nami, przywracając porządek, ustawiając kompas. Przypomina, co w tym wszystkim jest jednak najważniejsze. Od dłuższego czasu mam wrażenie, że w polskim (i szerzej – europejskim) Kościele utonęliśmy w teologii moralnej. Każde dziecko wie, jak – zdaniem Kościoła – należy się zachowywać, gdyby jednak zapytać ludzi na ulicy o Jezusa – większość nabrataby pewnie wody w usta. Nasz Kościół jak kania dżdżu potrzebuje dziś inicjacyjnej katechezy. Przypomnienia sobie, że przygoda pierwszych chrześcijan zaczęła się nie od rozważań etycznych, a od zachwytu Jezusem. Ten zachwyt umieli przekazywać dalej, nawet jeśli czegoś nie rozumieli, byli posłuszni, bo Mistrz, którego znali, tak uczył. Ufali Mu. Nie możesz zaufać tablicy, nawet jeśli wypisane są na niej przykazania. Musisz spotkać osobę, zbudować więź. Ja dzisiaj, stojąc nad żłóbkiem, cieszę się, że Jezus, choć przez chwilę, w naszych dyskusjach o Kościele, wierze i świecie znów ma swoje pięć minut.

Rachunek sumienia nad żłóbkiem

Nad żłóbkiem przeżywam więc też swój rachunek sumienia. Tak, umiem wytłumaczyć, dlaczego nie zgadzam się na metodę in vitro, tak, mam argumenty przeciw legalizacji związków partnerskich, a jak ktoś głupio oskarża wszystkich księży o całe zło tego świata – zawsze chętnie też mu (słownie rzecz jasna) dowalę. Pytanie jednak, ilu ludzi udało mi się przyciągnąć do Jezusa? Zachwycić Mistrzem? Ilu ludzi zainteresowało się Nim, nawróciło się do Niego, patrząc na to, jak żyje? W moim wypadku wynik takiego testu wyje pustką do nieba.

Tego się nie da zrozumieć, taką miłość można tylko kontemplować. Bóg w żłobie nie obiecuje upadłemu człowiekowi, że zrobi z niego anioła, a wynosi człowieczeństwo nad anielskość. Zamiast znieść nam jakiś boski nektar i ambrosję, podnosi chleb i wino – podstawę ludzkiej diety – do rangi dającego nieśmiertelność lekarstwa. Staje się człowiekiem, więc nie może już być bliżej. Zna wszystkie pokusy, zna radości, zna ból, pokazuje, że chce mnie nie tylko zbawić, ale i zwyczajnie nakarmić, ogrzać, pocieszyć. Pokazuje, że prawo wynika z miłości, a nie miłość z prawa. Że On naprawdę kocha, i to tak, jak czytam w Pieśni nad pieśniami – miłością szaloną, która dla kochanej osoby zapomina o wszystkim: „Chodź, mój ukochany, wyjdźmy w pola, nocujmy po wioskach!” (PnP 7,12).

Bóg przez swoje ziemskie narodziny pokazuje mi dokładnie to: jest gotów iść dla mnie w pole. Nocować w jakimś wiejskim zajeździe. Na świat przychodzi moja Miłość, mój Autorytet, mój Nauczyciel,

Brat, Przyjaciel, moja największa Fascynacja i Przygoda. Wraz z Jego przyjściem wiem już, że jestem uratowany. Że nigdy nie przestanę już żyć, ani ja, ani nikt z moich bliskich. KONIEC zmienia się w ZAWSZE. Niech się ludzie cieszą, niech kupują, niech jedzą, niech śpiewają, niech pozwolą gadać psom i kotom (i żyć biednym karpom), niech kupują prezenty, niech uśmiechają się do siebie. Bóg przyszedł na świat, który odszedł od Boga! Miliardy ludzi przez ostatnie dwa tysiące lat szły za Nim właśnie dlatego, że zobaczyły w Nim Niestworzone Światło. Dziś mam do siebie tylko jedno pytanie: co ja będę widział, gdy choinka już zgaśnie, i co zobaczą wtedy inni – czy wreszcie stanę się światłem dla kogoś? □

Szymon Hołownia

Szopka przeciw szopce

Wandeia to na mapie Francji region szczególnie ze względu na historię i konotaacje antyrewolucyjne związane z powstaniem broniących wiary katolickiej szuanów.

Być może dlatego też region ten, rządzony od lat przez polityków prawicy, znajduje się pod baczna i surową obserwacją tzw. obrońców laickości republikańskiej. Ostatnio nie spodobała się im bożonarodzeniowa szopka wystawiana co roku w holu budynku Rady Regionu Kraju Loary w La Roche-sur-Yon.

Przeciw szopce protestowano już 2 lata temu, zarzucając, że nie pasuje ona do publicznego charakteru budynku i narusza zasady rozdziału Kościoła od państwa. List w tej sprawie napisał szef miejscowego stowarzyszenia wolnomysłcicieli „Libre Pensée” (Wolna Myśl). Szef regionu Bruno Retailleau udzielił kurtuazyjnej odpowiedzi powołując się na długoletnią tradycję.

W tym roku wolnomysłciele poszli jednak dalej i skierowali sprawę do sądu. Trybunał w Nantes, który rozpatrywał skargę orzekł, że szopka „jest niekompatybilna z zasadą neutralności służb publicznych”. Figurki świętych, osiołek i wół pozostaną więc w tym roku w szafie.

Rada Generalna Wandei powoływała się przed trybunałem na to, że szopka ma charakter wystawy (podobnie jak w muzeum) i wskazywała na głęboko zakorzenione lokalne tradycje. Sąd nie podzielił tego zdania i uznał, że rada jest odwiedzana przez ludzi różnych wyznań i powinna zachować neutralność wobec kultów religijnych.

Składające skargę stowarzyszenie argumentowało, że szopka to emblemat religijny, w dodatku konkretnego wyznania i jako taka narusza neutralność budynku publicznego. Nie jest to pierwsza tego typu akcja wolnomysłcicieli. Wcześniej doprowadzili oni do likwidacji szopki związku zawodowego kolejarzy i podobnej instalacji miejskiej w Beziers. W imię obrony świeckiego charakteru państwa, stowarzyszenie stara się eliminować jakiegokolwiek ślady chrześcijaństwa z przestrzeni publicznej. Jak się okazuje... skutecznie.

Sąd w Nantes podzielił w tym przypadku opinię wolnomysłcicieli, rada konserwatywnego departamentu zapowiedziała apelację i podjęcie wszystkich możliwych środków odwoławczych, z apelacją do Trybunału w Strasburgu włącznie. Szef regionu i zarazem przewodniczący grupy UMP w Senacie Bernard Retailleau stwierdził, że poszanowanie laickiego charakteru państwa nie może oznaczać odrzucenia tradycji i korzeni kultury. Retorycznie pytał, czy sąd zabroni także umieszczania gwiazdek na bożonarodzeniowych ozdobach i girlandach, którymi miasta dekorują ulice? Jego zdaniem, szopka to nie tylko element tradycji religijnej, ale i wspólnej tradycji Francuzów o charakterze dziedzictwa narodowego. Retailleau dodał, że naród bez pamięci jest też narodem bez przyszłości i rządzący powinni o tym pamiętać zwłaszcza w czasie kryzysu.

Swojego oburzenia nie krył też rządzący przez lata w Wandei prawicowy polityk Philippe de Villiers. Wyrok uznał za skandal i przejaw totalitaryzmu. Dodał, że „Francja jest ziemią chrześcijaństwa, a zamordystyczny laicyzm jest niezgodny z tradycją i zwyczajami”. De Villiers także pytał, czy ten „dogmatyczny sekularyzm doprowadzi też wkrótce do zakazu np. bicia w kościelne dzwony?”.

Wyrok sądu w Nantes ma też charakter precedensu. Sędziowie powołali się na dostowne rozumienie art. 28 ustawy o rozdziale państwa i Kościołów z 1905 roku, który mówi, że „nie można umieszczać symboli religij-

Jak Szczepan w Boże Narodzenie

Nad żłóbką od początku unosi się cień krzyża. Te dwa wydarzenia – narodzenie i śmierć Jezusa – znajdują swe spełnienie w zmartwychwstaniu.

Istnieje powiedzenie: „Znaleźć się jak Piłat w Credo”. Ale można byłoby też powiedzieć, że ktoś znalazł się jak św. Szczepan w Boże Narodzenie. Wszak w drugi dzień w oktawie Narodzenia Pańskiego, czyli po prostu w tzw. drugi dzień świąt, wspominamy w liturgii pierwszego męczennika, św. Szczepana. Lud śpiewa kolędy, dzieci podziwiają szopkę, trwa jeszcze rodzinna atmosfera Wigilii i Pasterki, a tu pierwsze czytanie opowiada o tym, jak kamienowali Szczepana, a Ewangelia zapowiada srogie prześladowania uczniów Chrystusa. Księża wykonują na kazaniach różne teologiczno-retoryczne figury, aby połączyć wszystkie te elementy w zgrabną całość. Najczęściej podkreśla się – i słusznie – że postać męczennika Szczepana pomaga nam uchwycić jedność Bożego Narodzenia z Męką Pana Jezusa. Nad żłóbką od początku unosi się cień krzyża. Dlatego na ikonach Dzieciątko przypomina człowieka zawiniętego w całun. Te dwa wydarzenia – narodzenie i śmierć Jezusa – znajdują swe spełnienie w zmartwychwstaniu. W każdym razie z historycznego punktu widzenia nie wiemy, dlaczego święto św. Szczepana obchodzimy właśnie 26 grudnia. Wiadomo jednak, że oddawanie czci temu męczennikowi rozwinęło się po znalezieniu jego relikwii w Jerozolimie w 415 roku. Postać pierwszego męczennika jest dla nas wezwaniem, by w świąteczny czas wspomnieć Kościoły prześladowane. To właśnie w bożonarodzeniowym okresie chrześcijanie w wielu krajach, szczególnie muzułmańskich, narażeni są na zamachy. Niektórzy idąc na Mszę ryzykują, że staną się ofiarami wybuchu bomby. Pomódlmy się za nich. Wesprzujmy jakąś akcję pomocy prześladowanym chrześcijanom. W historii męczeństwa św. Szczepana jest pewien szczególny element, który budzi nadzieję. W Dziejach Apostolskich czytamy, że przy kamienowaniu Szczepana obecny był młodzieniec zwany Szawłem, który „niszczy Kościół, [...] siat grozę i dyszał żądzą zabijania uczniów Pańskich” (8,3; 9,1). Ów Szawł spotkał jednak pod Damaszkim Chrystusa, nawrócił się i został – z taski Pana – Pawłem, Apostołem Narodów. W ten sposób z nawiązką została wystuchana modlitwa umęczonego Szczepana, który przebaczył oprawcom: „Panie, nie poczytaj im tego grzechu” (Dz 7,60). Bóg nie tylko nie poczytał, ale i powołał... Jest zatem nadzieja, że część z tych, którzy dziś zwalczają Kościół, przeżyje swój Damszek i przyjmie Nowonarodzonego i Jego Kościół. □

Dariusz Kowalczyk SJ

nych na i w obiektach publicznych, poza wyodrębnionymi miejscami jak cmentarze, miejsca kultu, muzea, wystawy”. Tymczasem w całej Francji południowo-wschodniej np. szopki uznaje się już za element lokalnej tradycji i nikt sobie takich restrykcji nawet nie wyobraża. Wandeia leży na Zachodzie, ale w takim razie powstaje pytanie co z art. 1 Konstytucji, który mówi o „równości wszystkich obywateli wobec prawa i niepodzielności Republiki”? Dlaczego można zakazywać szopek w Wandei i jednocześnie stawiać je w Alzacji, czy takim Avignon? Gdzie są granice walki o laickość państwa, a przede wszystkim granice zdrowego rozsądku, który we Francji zaczyna przegrywać z ideologicznymi wrogami religii.

Szef sekcji wolnomyslicieli w Wandei Jean Regourd na pytanie czy prosty żłóbek może zagrażać Republice? – odpowiedział twierdząco i dodał, że „otwiera to drogę do innych roszczeń”. Jego zdaniem nie istnieje bowiem w Republice żadna „tradycja kulturowa, tylko świecka tradycja wywodząca się z rewolucji 1789 roku”.

Z kolei przewodniczący rządowego Obserwatorium świeckości państwa Nicolas Cadene mówił już o „indywidualnych przypadkach, o których musi rozstrzygać sąd”. Dodał, że wystawianie szopek może być dozwolone, bo trzeba zachowywać zdrowy rozsądek.

Przy tej okazji można przypomnieć że stróżom świeckości państwa podpadł już wcześniej sam herb Wandei. Przedstawia on połączone koroną z krzyżem dwa serca. Logo to znajduje się na wszystkich urzędach Wandei. W 1999 roku jego zgodnością z laickością państwa także zajmował się Trybunał w Nantes. Sędziowie uznali wtedy, że symbol szuanów jest jednak elementem historii i zasad laicyzmu nie narusza...

Przy okazji tego tematu zatrzymajmy się jeszcze w Beziers, gdzie mer Robert Menard znalazł się pod podobną presją ze strony stowarzyszeń laickich. Sytuacja jest podobna, bo szopka znalazła się w hollu siedziby merostwa. Wolnomysliciele złożyli na niego donos do prefekta i zagrozili sądem. Menard został wywołany przez prefekturę, ale oświadczył, że jego szopka bożonarodzeniowa należy do programu kulturalnego miasta na koniec tego roku. Jego zdaniem akcja wolnomyslicieli jest groteskowa i przykłada dwie różne miary do rozmaitych wydarzeń. Menard przypomniał, że kiedy socjalistyczne merostwo Paryża robi sobie obchody ramadanu to należy to do sfery kultury, ale szopka jest już, wg „ajatollahów laicyzmu” symbolem na wskroś religijnym. Mer poinformował także, że na inauguracji szopki obecny był nawet imam, któremu to nie przeszkadzało. Jak tak dalej pójdzie – dodał Menard – to pewnie będą zmieniali nawet i kalendarz, w którym tak ważne są narodziny Chrystusa.

Świat najwyraźniej brnie w absurdy, ale przynajmniej w rodzinnym kręgu pozostajmy normalni i na coraz bardziej dechrystianizowanej ziemi francuskiej, w naszym emigracyjnym kręgu pamiętajmy, że „Bóg się rodzi, moc truchleje...” □

Boğdan Uşowicz

KRZYŻÓWKA ŚWIĄTECZNA

PROPONUJE: MDz

Poziomo: A-1. Syn Boży. A-11. Najpospolitszy minerał skorupy ziemskiej. B-5. Dawniej lotnik. B-15. Wodospad na rzece Vuoksi, w południowo-wschodniej Finlandii. C-1. Duży garnek. C-11. Roślina uprawiana dla ziarna i słomy. D-5. Uśpienie pacjenta przed operacją chirurgiczną. E-1. Łódzka rzeka. E-11. Ciepły okład z nasion roślin oleistych. G-1. W parze z Jackiem w dawnej Dobranocce dla dzieci. G-15. W mitologii greckiej i rzymskiej bohater wojny trojańskiej, syn Anchizesa. I-1. Wojskowe polecenie. I-15. Osoba, stworzenie. K-16. Turyński - lniane płótno zawierające obraz odwzorowanej postaci Chrystusa po śmierci. L-10. Największy łańcuch górski w środkowej Europie. Ł-6. Doskonały mówca lub nauczyciel wymowy. Ł-16. Model daewoo. M-1. Chorobliwe ronienie łez. M-10. Miasto z Kwaterą Główną Legii Cudzoziemskiej. N-6. Srebrzystobiały półmetal o symbolu As i Lat. 33. N-16. Świecenia biskupie.

Pionowo: 1-A. Widowisko mające za treść narodzenie Jezusa. 2-G. Proces zwiększania się współzależności i podobieństw między różnymi krajami całego świata. 3-A. Enigma, sekret. 4-G. Licznik w taxi. 5-A. Jazda saniami po zaśniewionej drodze. 6-F. Niewielki gad o ciele pokrytym łuskami i regenerującym się ogonie. 7-A. Konfesja, wyznanie. 8-K. Mały zeszyt do zapisywania uwag. 9-A. Sufit w okazałym gmachu. 10-K. Najważniejszy w telewizorze i w kinie. 11-A. Niewielki krzew. 12-K. Spotkania artystów przed wystawieniem sztuki na scenie. 13-A. Rozkaz wydawany psu, oznaczający: przynieś, podaj. 14-K. Część ust. 15-A. „W krzyżu ... w krzyżu zbawienie”. 16-K. Stodka potrawa żydowska przyrządzana głównie z marchwi, suszonych śliwek i jabłek. 17-A. Jeden z siedmiu ustanowionych przez Chrystusa. 18-I. Łamany przy stole wigilijnym. 19-A. Główny maszt na każdym statku wodnym o napędzie żaglowym. 20-I. Utrata lub osłabienie pamięci.

Litery z pól ponumerowanych od 1 do 18 utworzą rozwiązanie.

Rozwiązanie krzyżówki z GK nr. 37/2014: „Władysław Jagiełło”.

Poziomo: Miłosz, jezioro, troska, witryna, automat, belt, arras, krab, płaz, kpina, Ebola, Łask, Ikar, akcja, ogar, opłatek, akolita, trybun, półwiek, Alaska. **Pionowo:** mitra, korona, ukrop, król, Ilia, odstona, królowa, Spata, zjawa, argot, Itaka, patka, rzeka, wierzb, klasyka, Ebro, tron, lejce, aktywa, kanwa.

Wigilia w polskim domu

Zdecydowana większość Polaków spotyka się – w rodzinnym gronie – przy wigilijnym stole. Ten wieczór poprzedza Święto Narodzenia Pańskiego.

Wieczерę wigilijną tradycyjnie rozpoczynamy wraz z pojawieniem się pierwszej gwiazdki, symbolizującej gwiazdę betlejemską, która prowadziła Trzech Króli do szopy betlejemskiej. Wigilii towarzyszą zwyczaje i symbole, bez których trudno wyobrazić sobie tę świętą noc. Pod obrus wkłada się odrobinę siana – nawiązując tym do żłóbka, miejsca przyjścia na świat Syna Bożego. Na stole ustawiamy dodatkowe nakrycie – dla zbłąkanego wędrowca. Zanim skosztujemy przygotowanych potraw, składamy sobie życzenia, przełamując się opłatkiem, symbolizującym miłość i przebacze-

nie. Wigilii towarzyszy obdarowywanie się prezentami kładzionymi pod choinką. Zwykle nie spożywamy 24 grudnia mięsa, w poszanowaniu wielowiekowej, polskiej tradycji.

Obrzęd Wieczerzy Wigilijnej:

- Wieczерę wigilijną rozpoczynamy modlitwą: *Wimie Cjca i Syna i Ducha Świętego*.
- Zapalenie świecy: Ojciec rodziny zapala świecę na stole i wypowiada słowa: *Światło Chrystusa*.
- Wszyscy odpowiadają: *Bogu niech będą dzięki*.

Czytanie Ewangelii (Łk 2,1-14):

W owym czasie wyszło rozporządzenie Cezara Augusta, żeby przeprowadzić spis ludności w całym państwie. Pierwszy ten spis odbył się wówczas, gdy wielkorządca Syrii był Kwiryniusz. Wybierali się, więc wszyscy, aby dać się zapisać, każdy do swego

Noël chez les paysans

Raconté par Władysław Reymont.

Prix Nobel de littérature en 1924 pour son roman « Les Paysans », Władysław Reymont y décrit un monde qui n'existe plus. Nous y suivons le quotidien des habitants du village de Lipce dont la vie est rythmée par les saisons, le calendrier liturgique et les traditions.

« La veille de Noël, dès l'aube, tout Lipce bouillonna d'une activité accrue et fébrile. » Ce jour-là, il faisait un froid glacial. « Mais sur toutes les routes de Lipce, des deux côtés de l'étang, c'était un fourmillement de gens bruyamment occupés [...]. Et dans toutes les chaumières, chez les Szymon, chez les Maciek, chez le maire, chez les Klemby (et qui les comptera et les énumérera tous ?), on aérail, on lavait, on récurait, on jonchait d'aiguilles de sapin fraîches les izbas, les couloirs, et même la neige devant les seuils, et chez plus d'un on blanchissait les âtres noircis et partout on enfournait force pains et force struclas des jours de fête, on apprêtait les harengs, on broyait dans des terrines non vernissées les grains de pavot pour les kluski. »

« Chez les Boryna aussi, c'était la même vacarme, la même agitation, et les mêmes préparatifs. Dès le point du jour, le vieux était parti à la ville faire des achats [...]. Dans la chaumière aussi, on se trémoussait à qui mieux mieux. Jozka fredonnait un air et découpait dans des papiers de couleur toutes ces petites merveilles qu'on colle soit sur une solive, soit sur les cadres des saintes images, qui paraissent comme peintes de couleurs vives et vous égayent les yeux de leur bigarrure. Jagna, les manches haut retroussées, brassait de la pâte dans le pétrin et confectionnait avec l'aide de sa mère des struclas [...] et des pains un peu plus blancs que de coutume, faits de farine blutée ; [...] elle jetait un coup d'œil sur la tourte au fromage et au miel qui était bien chaude sous

une couette, [...], puis elle courait de l'autre côté de la maison voir le four à pain, dans lequel pétillait déjà un feu magistral. »

« Depuis le matin, l'aîné des fils de l'organiste, Jasio, celui-là qui était aux écoles, faisait la distribution des oublies avec son frère plus jeune. » Il « se mit à chercher des oublies dans son panier ; il en sortit un paquet, le plus beau et le plus gros de tous, ceint d'un ruban doré, et où alternaient des oublies de couleurs variées. Jagus prit le paquet à travers son tablier et le déposa sur un plat au-dessous du crucifix. »

Avec la tombée de la nuit, « l'animation cessait, le calme revenait dans les cours et les chemins

se vidaient [...], car partout on préparait le souper du réveillon. Dans toutes les chaumières, chez les richards comme chez les locataires et chez les derniers miséreux, on s'endimanchait et on attendait l'instant solennel, et partout on avait disposé dans le coin d'izba faisant face à l'est une gerbe de blé, on avait recouvert bancs ou tables d'une toile blanchie rembourrée de foin par en dessous, et l'on guettait aux fenêtres la première étoile. » Quand elle apparut, tout le monde sortit la voir et s'agenouilla dans la neige. « – Il est temps de prendre notre repas, puisque le verbe est devenu chair ! dit Rocho. »

« On rentra à la maison et on s'attabla aussitôt autour du banc long et élevé. [...] Un silence solennel remplissait l'izba. Boryna fit le signe de la croix, puis partagea une oublie entre tous ; chacun en mangea sa part avec respect, comme si ç'eût été le corps du Seigneur. – Le Christ est né à cette heure, alors que chaque créature se fortifie de ce saint pain, dit Rocho. Quoiqu'ils eussent grand-faim, car ils avaient été au pain sec tout le jour, ils mangèrent lentement et dignement. Il y eut d'abord de la soupe aux betteraves, cuite avec des champignons et des pommes de terre entières, puis des harengs roulés dans la farine, et grillés dans de l'huile de chanvre, ensuite des kluski à la farine de froment et aux grains de pavot, auxquels succédèrent des choux aux champignons, également arrosés d'huile, et, pour terminer, Jagusia servit une vraie friandise, des beignets de farine de sarrasin roulés dans le miel et frits dans de l'huile de pavot. Tout cela, on le mangea avec du pain seulement, car il n'était pas permis, ce jour-là de manger ni tourtes ni struclas, puisqu'ils contiennent lait et beurre. Ils mangèrent longtemps, et c'est à peine si, de loin en loin, quelqu'un plaçait un mot ; aussi n'entendait-on guère que le cliquetis des cuillers contre les bords et le bruit des lèvres. »

Après le repas, la famille s'installa devant la cheminée pour écouter une lecture, puis elle se rendit dans l'étable pour partager une oublie avec les vaches (illustration. P. Godek). De retour dans l'izba, plusieurs personnes racontèrent des histoires de circonstance.

« Brusquement on se tut, car la voix aiguë, pénétrante de la clochette se faisait entendre dans l'izba. – Voilà qu'on sonne pour la messe de minuit, faut nous préparer ! En effet, au bout d'un Pater environ, tout le monde sortit [...]. Les gens aussi sortaient déjà de leurs chaumières ». Il en arrivait de partout, de tous les villages plus ou moins éloignés. « L'église était archi-pleine, jusque tout au fond du narthex. »

Après la première messe, « le prêtre monta en chaire et parla longtemps. Il leur fit le récit de cette sainte journée, les mit en garde contre le Mauvais, les réprimanda, avec de grands gestes de menace, et leur jeta des paroles si enflammées que plus d'un poussait de profonds soupirs ». Après la seconde messe, « l'organiste se mit à jouer des noëls sur un rythme si endiablé qu'il était véritablement difficile de tenir en place. »

« Les Boryna ne furent de retour de l'église qu'à l'aube, et, un court patenôtre après, c'était dans la maison un vrai concert de ronflements. »

(Ladislas Reymont, *Les Paysans*, traduit du polonais par Franck-L. Schoell, éditions L'Âge d'Homme, Lausanne, Suisse, 2009)

miasta. Udał się także Józef z Galilei, z miasta Nazaret, do Judei, do miasta Dawidowego, zwanego Betlejem, ponieważ pochodził z domu i rodu Dawida, żeby się dać zapisać z poślubioną sobie Maryją, która była brzemienna. Kiedy tam przebywali, nadszedł dla Maryji czas rozwiązania. Porodziła swego pierworodnego Syna, owinęła Go w pieluszki i położyła w żłobie, gdyż nie było dla nich miejsca w gospodzie. W tej samej okolicy przebywali w polu pasterze i trzymali straż nocna nad swoją trzodą. Naraz stanął przy nich anioł Pański i chwała Pańska zewsząd ich oświeciła, tak że bardzo się przestraszyli. Lecz anioł rzekł do nich „Nie bójcie się! Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawida narodził się wam Zbawiciel, którym jest Mesjasz Pan. A to będzie znakiem dla was: znajdziecie Niemowlę owinięte w pieluszki i leżące w żłobie”. I nagle przytoczyło się do anioła mnóstwo zastępów niebieskich, które wielbiły

Boga słowami: „Chwała Bogu na wysokościach, a na ziemi pokój ludziom Jego upodobania”.

- Po wystuchaniu Ewangelii, śpiewa się kolędę: „**Bóg się rodzi**”.
- Następnie wszyscy domownicy i zebrani goście odmawiają Modlitwę Pańską: „**Cjczę nasz**”.
- Dalej gospodarz domu wypowiada słowa modlitwy: „**Panie Boże, Ty sprawiłeś, że ta święta noc zajaśniała blaskiem prawdziwej światłości Jednorodzonego Syna Twojego, spraw, abyśmy jaśnieli blaskiem Twego światła w naszym codziennym postępowaniu. Przez Chrystusa Pana naszego**”.

Kamanie się opłatkiem:

- A teraz w duchu miłości i przebaczenia przetłamiemy się opłatkiem – chlebem miłości. Otwierając serca nasze w miłości wzajemnej, otwieramy je na przyjście Pana. Niech On będzie zawsze z nami. □

Religia i polityka...

Marian Miszański

Nowością lat ostatnich na polskiej scenie politycznej jest ruch narodowy, kontestujący zarówno „okrągły stół” jako fundament III RP, jak samą III RP jako państwo suwerenne.

Tym samym ruch narodowy jest pierwszą polityczną formacją w III RP programowo dystansującą się od jej politycznego establishmentu. Warto zauważyć, że tworzą go przede wszystkim ludzie młodzi, o tyleż bez politycznego doświadczenia, co pozbawieni kompleksów i uwikłań wychowanych w niewoli pokoleń PRL-owskich. Ruch narodowy nie przybrał jeszcze żadnej partyjnej formy; poprzestaje na formule „Ruchu”, organizując 11 Listopada Marsz Niepodległości w Warszawie, w którym spontanicznie uczestniczą dziesiątki, a nawet setki tysięcy Polaków – w jaskrawym kontraście do organizowanego tego samego dnia przez prezydenta Komorowskiego (ale przed południem) Marszu, w którym uczestniczą głównie pracownicy jego Kancelarii, Urzędu Rady Ministrów i innych urzędów centralnych wraz z rodzinami w licznej obstawie cywilnych funkcjonariuszy służb tajnych. Przypomina to nie tyle „marsz niepodległości”, ile pochod 1- majowy w PRL. Te dwa marsze – jakże inne od siebie i w atmosferze, i w intencjach – to spektakularny obraz podziału we współczesnej Polsce. W obywatelskim Marszu Niepodległości idą spontanicznie dziesiątki tysięcy młodych ludzi, będących zarazem

płatnikami rozlicznych podatków i niezadowolonych z obecnego niedostatku polskiej suwerenności; w pochodzie prezydenckim idzie pokolenie 60-cioletków dobrze wpasowanych w struktury władzy, usatysfakcjonowanych aż nadto materialnie, z widocznym trudem udających spontaniczność, a żyjących z podatków pozostałych obywateli...

Liczne prowokacje, jakie mają miejsce podczas Marszów Niepodległości Ruchu Narodowego (w tym ujawnione przypadki udziału w tych prowokacjach policjantów w cywilu!) wskazują, że obecne władze III RP zainteresowane są przynajmniej w kompromitacji młodego Ruchu Narodowego i sprokurowanie mu etykiety „nieodpowiedzialnego” czy „wichrzącego” ugrupowania. Znacząco tu technikę operacyjną i propagandową działań tajnych służb PRL-owskich, które tak właśnie zawsze usiłowały kompromitować wszelkie oddolne, spontaniczne i kontestujące establishment działania wolnych Polaków.

Obrzucanie Ruchu Narodowego epitetami w rodzaju „faszyści”, „nacionaliści” czy „antysemici” należy zarazem do starego repertuaru poprzebieranych za dziennikarzy funkcjonariuszy, oddelegowanych „na odcinek” medialny w niektórych dużych stacjach tele-

wizyjnych, oddanych „spodstolnie” w ręce byłych towarzyszy. Można jednak zasadnie przypuszczać, że obok tych działań propagandowych wymierzonych w Ruch Narodowy, trwają także intensywne prace nie jednej tajnej służby III RP, mającej na celu przechwycenie kierownictwa tego Ruchu, naszpikowanie go agenturą i „uwiązanie na sznurku” – jak miało to miejsce w przypadku niemieckiego ruchu narodowego, kiedy to kilka lat temu okazało się, że w kierownictwie Niemieckiej Partii Narodowej trzy czwarte stanowili agenci niemieckich tajnych służb... Czas pokaże, czy raczkujący polski Ruch Narodowy ustrzeże swej autentyczności i tożsamości politycznej, co z pewnością będzie bardzo trudne.

Tymczasem w sukurs polskiej ideologii narodowej przyszła nieoczekiwanie... najnowsza uchwała... izraelskiego Knesetu, który zatwierdził projekt konstytucji Izraela ze sformulowaniem, że „Izrael jest narodowym państwem żydowskim”, w którym Żydzi będą mieli pozycję uprzywilejowaną a prawo będzie się opierało na religii judaistycznej. Bo właśnie za swe „nacionalistyczne odchylenie” Ruch Narodowy w Polsce najjaźniej atakowany był dotąd przez polityczne lobby żydowskie w Polsce i jego propagandowe tuby. Teraz, po uchwale Knesetu, zarzut „nacionalizmu” stracił na wadze, a nawet w ogóle rozsypał się w gruz. No bo jakże to: to co dobre dla Żydów w Izraelu byłoby złe dla Polaków w Polsce?

Z KRAJU

- W Krakowie rozpoczął się proces beatyfikacyjny i kanonizacyjny ks. Piotra Skargi – jezuity, pisarza i kaznodziei, przedstawiciela polskiej kontrreformacji.
- Podczas wizyty w Warszawie premier Turcji Davutoglu poinformował o zniesieniu obowiązku wizowego dla polskich obywateli. Davutoglu wziął udział w uroczystości wieńczącej obchody 600. rocznicy nawiązania polsko-tureckich stosunków dyplomatycznych.
- W Warszawie odbywał się 13 grudnia wielotysięczny marsz przeciw fałszerstwu wyborczym i w obronie wolności mediów. Honorowy Komitet Organizacyjny marszu liczył ponad 100 osób. Byli wśród nich politycy, artyści, naukowcy, dziennikarze i duchowni.
- Rada Polityczna PiS zatwierdziła kandydaturę Andrzeja Dudy na prezydenta; co dopełniło formalności statutowych.
- Wnioski z raportu o katastrofie smoleńskiej opracowanego przez Nowaczyka z zespołu parlamentarnego Macierewicza mówią o nieprawidłowych informacjach podawanych przez rosyjskich kontrolerów lotu i możliwości eksplozji w samolocie.
- Sąd Rejonowy w Warszawie uniewinnił dziennikarzy zatrzymanych w czasie kilkugodzinnej okupacji siedziby PKW po wyborach samorządowych.
- Wybory zakończone, a metro odjechało... Otwarcie II linii stołecznego metra zostało znowu opóźnione o kilka tygodni i odbędzie się już w przyszłym roku.

- Prezes PiS Kaczyński zadeklarował, że jeśli PiS dojdzie do władzy, powstanie ustawa o ochronie kobiet przed przemocą. Ma to być przeciwwaga dla konwencji o takim samym tytule, która jednak pod pozorem walki z przemocą przemycia ideologiczne treści gender.
- Sejm odrzucił zaproponowany przez PiS projekt zmian w Kodeksie wyborczym, który zakładał m.in. zmianę sposobu wyłaniania PKW.
- Prezydent Komorowski na wniosek prezesów Trybunału Konstytucyjnego, Sądu Najwyższego i Naczelnego Sądu Administracyjnego uzupełnił skład PKW.
- Raport Rządowego Zespołu Reagowania na Incydenty Komputerowe, czyli instytucji odpowiedzialnej za bezpieczeństwo urzędów publicznych w cyberprzestrzeni ostro krytykował urzędników PKW odpowiedzialnych za informatyzację. Z dokumentu wynika, że lekceważyli oni incydenty zagrażające bezpieczeństwu wyborów.
- Polski batalion czołgów wejdzie w skład tymczasowych sił natychmiastowego reagowania, tzw. szpicu NATO.
- Podpisano umowę na dostawę 40 amerykańskich pocisków AGM-158 JASSM do polskich myśliwców F-16. Produkowane przez Lockheed Martin rakiety to manewrujące pociski powietrze-ziemia, o zasięgu 370 km. Pierwsze pociski manewrujące trafią do polskiej armii w 2017 r.
- Złe rozliczane delegacje stały się przyczyną wyrzucenia z PiS trójki posłów, w tym jej rzecznika

- Hofmana. Teraz kłopoty ma i nadzorujący wyjazdy posłów marszałek Sikorski. W okresie 2007 – 2014 r. jako minister spraw zagranicznych pobierał on duże pieniądze, jako zwrot wydatków na benzynę za przejazdy autem prywatnym.
- Poznańska prokuratura sprawdzi oświadczenia majątkowe Adamowicza z PO, który w wyborach samorządowych po raz kolejny uzyskał reelekcję na stanowisko prezydenta Gdańska. Wątpliwości CBA wzbudził jego majątek, który jest o kilkadziesiąt tysięcy większy, niż oficjalne przychody.
- Proces zeświecczenia przestrzeni publicznej trwa. Przed świętami w sklepach coraz trudniej było spotkać elementy typowe dla Bożego Narodzenia, a w zamian sieci wykorzystują symbolikę „bardziej uniwersalną”. Handlowcy tłumaczą, że „takie są potrzeby klientów”, „Polacy czują potrzebę chrześcijańskiej symboliki”. Po dwóch tysiącach leciach zanadto się opatrzyła?
- W szpitalu w Katowicach zmarł działacz opozycyjny w PRL Kazimierz Świtoń. Był współzałożycielem wolnych związków zawodowych i posem na Sejm I kadencji.
- Przedstawiciele urzędu miejskiego w Wałbrzychu w asyście straży miejskiej wkroczyli do gospodarstwa szefa wałbrzyskiego PSL i odebrali mu głodzone i zaniedbane zwierzęta.
- 70 ton toksycznych odpadów zostanie cofnięte do Salvadora lub trafi do innego kraju UE. Tak zdecydowało po protestach mieszkańców Dąbrowy Górniczej ministerstwo środowiska. □

Nie da się ukryć, że epoka współczesna – epoka globalizacji – ma pewne kłopoty z „narodami”. Najbardziej podstawowy to ten, że „narodu” nikt nie wymyśla, że każdy naród kształtuje się w długim procesie historycznym i mentalnym, i nie da się go unieważnić zza biurka, decyzją jakiejś „większości parlamentarnej” czy zwykłym dekretem. Naród nadto kształtuje się zawsze w kontekście konkretnej kultury i cywilizacji, a cywilizacje opierają się na religiach. O ile kultury przenikają się – cywilizacje nie są podatne na takie procesy, gdyż podstawowe wartości cywilizacyjne określają religie.

Wybitny polski historyk, Feliks Koneczny zauważył kiedyś przenikliwe, że „nie można być cywilizowanym na dwa sposoby”. Zawsze ujawnią się istotne różnice cywilizacyjne w sposobie rozumienia i odczuwania zasadniczych wartości.

Drugi kłopot z „narodem”, jaki mają kosmopolici i globaliści to ten, że we współczesnych państwach zamieszkują obok siebie (w różnych proporcjach w różnych krajach) dwie różne społeczności: społeczność świadoma swej historycznej, narodowej tożsamości, ciągłości pokoleniowej, odpowiedzialności za to dziedzictwo narodowe, świadoma wynikających stąd celów państwa, jego racji stanu – i społeczność druga, dla której narodowa odrębność, więc tożsamość, niewiele znaczy.

Ci drudzy dzielą się na dwie kategorie: jedni kwestionują „naród” ze względów ideologiczno-politycznych („post-narodowcy”?) i przypominają żywo tych stalinowskich „inżynierów dusz”, co to chcieli zza biurka „wymyślać świat po nowemu”, tresując terrorem obywateli na „ludzi sowieckich”; drudzy znajdują się w stanie świadomości przednarodowej, nie doceniając wartości narodu jako wspólnoty. Ale i jedni, i drudzy, pierwsi świadomie, drudzy nieświadomie – tworzą wspólnotę, dla której najwłaściwszym określeniem byłoby „wspólnota rozbójnicza”. Historia społeczeństw zna takie formacje. Żyjąc obok narodu, na tym samym terytorium, mówiąc tym samym językiem – wspólnota rozbójnicza traktuje naród jako żerowisko, który ma znaczenie o tyle, o ile można się na nim „pożywić”. Właśnie na rozbójniczych wspólnotach opierają się poważnie wszelkie okupacyjne formy rządów. Co ciekawe – wspólnym mianownikiem naszej współczesnej, polskiej „wspólnoty rozbójniczej”, w jej obydwu przejawach („przednarodowym” i „post-narodowym”), jest ateizm. Agresywny, kottuński ateizm.

Historia nie oszczędziła polskiego narodu, zwłaszcza ostatnia wojna i trwając blisko pół wieku okupacja sowiecka przetrzebiła naród, poszerzając zarazem dość radykalnie tę drugą... „społeczność równoległą” – wspólnoty rozbójniczej. Trzeba widzieć ten właśnie kontekst społeczno-historyczny, gdy mowa o innych podziałach w Polsce, zwłaszcza o dzisiejszych podziałach politycznych. Odrodzenie Ruchu Narodowego – jeśli nie zakłóca go bezpieczeńckie „gry operacyjne” – niesie ze sobą nadzieję na wzmocnienie wspólnoty narodowej względem wspólnoty rozbójniczej, zamieszkujących – obydwo obok siebie – to samo dzisiejsze państwo polskie.

Nawiasem mówiąc – ta dwoistość nie jest problemem tylko współczesnego państwa polskiego. Są przecież państwa, które obok tej dwoistości doświadczają nadto innych głębokich podziałów: mają na przykład liczniejsze niż Polska mniejszości religijne czy etniczne. Zaryzykowałbym jednak pogląd, że mimo fundamentalnych różnic dzielących cywilizacje (oparte na różnych religiach) – łatwiej współżyć obok siebie mimo tych religijnych różnic, niż współżyć z wspólnotą rozbójniczą programowo anty-religijną. Podobnie, jak łatwiej dialogować o prawdzie z kimś, kto w istnienie prawdy obiektywnej wierzy – niż z kimś, kto ją relatywizuje aż po negację. □

ZE ŚWIATA

Opr. B.D.

- Kolejna runda rozmów pokojowych w sprawie rozwiązania kryzysu na wschodzie Ukrainy miała miejsce w białoruskim Mińsku.
- Wg rosyjskiej „Nowej Gazety” Kreml nie tylko ostatecznie wyrzekł się idei niepodległości Donieckiej i Ługańskiej Republiki, ale także chce „wepchnąć” już obie republiki z powrotem do Ukrainy na warunkach jakiejś autonomii.
- Kanclerz Niemiec Merkel w wywiadzie dla „Welt am Sonntag” zarzuciła prezydentowi Rosji Putinowi prowadzenie polityki obliczonej na zdestabilizowanie Europy Wschodniej. Wśród krajów zagrożonych wymienia, oprócz Ukrainy, Mołdawię i Gruzję.
- Tysiące rosyjskich najemników walczących po stronie separatystów ma otrzymać w Rosji prawa kombatanów.
- Do internetu trafiły dane pochodzące z rosyjskiego MSW, które udostępnił ukraiński hakerzy. Dokumenty nie tylko potwierdzają obecność rosyjskiego wojska na wschodzie Ukrainy, ale mówią też o zaangażowaniu tam rosyjskich służb specjalnych.
- Prezydent Putin oświadczył, że Rosja powinna otrzymać zwrot poniesionych kosztów, jeśli Francja nie dostarczy jej okrętów desantowych typu Mistral. Putin złagodził ton po rozmowie w Moskwie z prezydentem Francji Hollande’em.
- Bodo Ramelow z postkomunistycznego ugrupowania Lewica został wybrany premierem Turynii. Jest to pierwszy niemiecki kraj związkowy, którym rządzić będą postkomuniści.

- Szwedzki parlament Riksdag przegłosował budżet na 2015 r. autorstwa... opozycji. Oznacza to porażkę mniejszościowego lewicowego rządu premiera Löfvena i przedterminowe wybory, które odbędą się pod koniec marca 2015 r.
- Belgijski rząd chce odbierać paszporty osobom, które wyjechały, aby wspierać islamskich radykałów. Minister do spraw wewnętrznych planuje banicję dla bojowników walczących po stronie dżihadystów w Iraku i Syrii.
- W stolicy Czeczenii Grozny doszło do ataku przeciw prorosyjskim władzom. Ostre walki w centrum trwały kilka godzin. Grupa bojowników zaatakowała posterunek policji i domu prasy.
- Rosja wprowadziła na okupowany przez nią Krym dywizjon Iskanderów, kompleksów rakietowych, zdolnych do przenoszenia broni jądrowej.
- Niezależna rosyjska telewizja internetowa Dozhd została zmuszona do opuszczenia zajmowanego lokalu i zaczęła nadawać z prywatnego mieszkania. Zamknięcie grozi innej prywatnej telewizji TV2 z Tomka na Syberii.
- Ustępujący minister obrony USA Hagel potwierdził, że Stany Zjednoczone pozostawią dłużej, niż planowano, ok. 1000 żołnierzy w Afganistanie.
- Prezydent USA Obama nominował na ministra obrony urzędnika z Pentagonu Cartera.
- Sąd w Paryżu skazał na karę 20 lat pozbawienia wolności brytyjskiego biznesmena Griffina za zabicie w 2009 r. Polki, milionerki Kingi Legg.
- Belgijska królowa Fabiola zmarła w zamku

Stuyvenberg w Brukseli. Monarchini miała 86 lat.

- W Irlandii do parafii przesyłano list pasterski, w którym biskupi, wykluczili możliwość zrównania małżeństw między kobietą i mężczyzną z małżeństwami osób tej samej płci. Niby oczywistość...
- Z powodu braku powołań w Hiszpanii zamykanych jest coraz więcej klasztorów. Od początku XXI w. zamknięto ich ponad 50.
- Parlament Izraela zdecydował znaczną większością głosów o swym rozwiązaniu, co otworzyło drogę do przeprowadzenia 17 marca przedterminowych wyborów.
- Wg ONZ izraelskie wojsko wspiera syryjskich rebeliantów, walczących z siłami reżimu prezydenta Baszara el-Asada.
- Czeski Departament Kontroli Laboratoryjnej i Certyfikatów Państwowej Inspekcji Rolnej i Żywności wydał specjalną instrukcję wg, której polskie produkty spożywcze są szczególnie dokładnie kontrolowane. O wyrobach z innych krajów UE w zaleceniu mowy nie ma.
- Do rekordowo niskiego poziomu 6,4% zmalał odsetek odmów dla Polaków ubiegających się o wizy turystyczne do USA. Próg znoszenia wiz wynosi jednak 3% odmów.
- W szpitalu w Charkowie zmarł mieszkający tam Polak, który został postrzelony w Donbasie przez miejscowych separatystów.
- Europejska Unia Piłkarska (UEFA) zabroniła krymskim klubom udziału w rozgrywkach organizowanych przez Rosyjską Federację Piłkarską. □

O co toczy się gra

polemika z Markiem Jurkiem

Zapoznałem się z artykułem posta do Parlamentu Europejskiego Marka Jurka, pt. „Dekadencja skonsolidowana” zamieszczonym w nr 42 „Głosu Katolickiego”, w którym pisze m.in. o dokonującej się w Europie rewolucji ideowej. Najwięcej miejsca Autor poświęcił skrajnie lewicowej grupie GUE-NGL w PE, wytykając jej – notabene słusznie – marksistowskie, trockistowskie i leninowskie korzenie, co zresztą nikogo nie powinno dziwić, ponieważ jest rzeczą powszechnie znaną, że współcześni zwolennicy skrajnej lewicy wywodzą się z nurtu marksistowsko-trockistowskiego. Przy okazji, Jurek uznał za stosowne podkreślić, że skrajna lewica, promująca w Europie roszczenia politycznego ruchu homoseksualnego, wspiera również Rosję w ocenie wydarzeń na Ukrainie. Uzasadniając ewidentną sprzeczność (jak pisze Jurek: dialektyczną „jedność przeciwieństw”) między popieraniem rewolucji obyczajowej w Europie, a popieraniem Putina, który – jak wiadomo – sprzeciwia się rozkładowi tradycyjnych wartości, Jurek pisze dalej, że skrajna lewica świadomie dąży do tego, by Zachód był dekadentem, aby dzięki temu „postkomunistyczna Rosja mogła uchodzić za ostoję wartości tradycyjnych”. Innymi słowy, skrajna lewica w Europie, wzmacniając dekadencję Zachodu, pomaga Putinowi „w kontrolowaniu własnego społeczeństwa, w pozyskiwaniu prawicowych „poputczików” za granicą, w straszeniu Zachodem narodów wschodnioeuropejskich.”

Przyznaję, że nie jestem znawcą zagadnienia intencji przyświecających przywódcom europejskiej skrajnej lewicy, więc skoro Jurek twierdzi, że są aż tak „machiaweliczne”, to nie zamierzam z nim polemizować. Interesują mnie raczej inne, zasadnicze sprawy, o kluczowym znaczeniu dla przyszłości Polski, Europy i cywilizacji Zachodu. Fundamentalna kwestia: o co tak naprawdę toczy się spór. Nie mogę zrozumieć innego paradoksu, jaki dostrzegam w

rozumowaniu samego posta Jurka: prezentuje on (słusznie!) dramatyczny obraz centroprawicy europejskiej, która ulega presji ze strony skrajnej lewicy i w obliczu największej w dziejach Zachodu rewolucji obyczajowej, najzwyczajniej w świecie: „milczy”. Cóż to za prawica, można zapytać za śp. Wojciechem Wasiutyńskim, która – w obliczu fali dechrystianizacji, walki „z całym etosem chrześcijaństwa, z całą tradycją i urobioną wiekami moralnością” – milczy? A z drugiej strony, dla tego samego Jurka, konflikt Zachodu odchodzącego od swoich korzeni i fundamentów, z Rosją, która broni (przynajmniej werbalnie) wartości tradycyjnych, jawi się w czarno-białym schemacie, w świetle którego Zachód jest krystalicznie czysty, a Rosja stanowi wcielenie wszelkiego zła.

W rozumowaniu Jurka dostrzegam znacznie więcej sprzeczności, czy zastanawiających „białych plam”. Nie potrafię zrozumieć, dlaczego posta Jurka drażni marksistowska przeszłość wyjątkowo marginalnej skrajnej lewicy, a jednocześnie nie dostrzega trockistowskiej przeszłości wpływowych na Zachodzie środowisk, by wymienić chociażby amerykańskich tzw. neokonserwatystów? To one właśnie są najbardziej anty-putinowskie i pro-majdanowskie. Nie potrafię zrozumieć, że można dostrzegać podejmowanie przez Zachód prób eksportu „homoseksualnej rewolucji” np. do Gruzji i Mołdawii, a nie zdawać sobie sprawy z tego, że taki sam eksport nastąpił, lub wkrótce nastąpi: do Polski a w dalszej kolejności na Ukrainę. Nie mogę zrozumieć, jak można być zwolennikiem narodowej, chrześcijańskiej i konserwatywnej prawicy, a nie dostrzegać, że Polska została przekształcona w kolonię, zaś Polacy mają status niewolników, czyli taniej siły roboczej, która przemieszcza się po całej Europie w poszukiwaniu godnej pracy i godnych warunków życia. Czy to Władimir Putin stworzył nam takie państwo i takie warunki życia? Czy tak właśnie

ma wyglądać również przyszła Ukraina, wyzwolona od wpływu „postkomunistycznej” (określenie Jurka) Rosji? Czy Putin, który nie pozwoli, by pluto i bezczeszczone znak Krzyża, rzeczywiście nie zasługuje – w ustach konserwatysty – na choćby jedno dobre słowo?

W mojej ocenie, poseł Jurek znajduje się w arcytrudnej sytuacji: z jednej strony chce bronić wartości chrześcijańskich i wartości cywilizacji zachodniej przed dekadentem rozkładem, a jednocześnie chce przeciwstawiać się Rosji, co jednak w konsekwencji oznacza, że musi wspierać przeciwne Putinowi siły, które nie tylko akceptują dekadencję, ale usiłują zniszczyć tradycyjne społeczeństwo rosyjskie. Jest w swojej postawie osamotniony, ponieważ większość autentycznej prawicy w Europie (od Viktora Orbana po francuski Front Narodowy) z Rosją nie zamierza walczyć, nie z tchórzostwa, tylko z powodu braku racjonalnego uzasadnienia. Lewicy Jurek z oczywistych względów poprzeć nie może. Centroprawica wprawdzie walczy z Rosją, ale jednocześnie milcząco godzi się na promocję dekadencji cywilizacji zachodniej. Rosję Jurek odrzuca, pomimo, że sympatyzują z nią prawicowi „poputczicy” na Zachodzie, a także – w coraz większym stopniu – narody wschodnioeuropejskie, obawiające się prądów destrukcyjnych, płynących z Zachodu. Tę zagmatwaną sytuację Jurek będzie musiał kiedyś jakoś uporządkować. W przeciwnym wypadku grozi mu, że zagubi się bez reszty w sprzecznościach.

W moim przekonaniu, rozumny polityk nie może wspierać dwóch przeciwstawnych tendencji. Jeśli zgadzamy się co do diagnozy, że Zachód ulega autodestrukcji, jednak „To, co dla narodów zachodnio-europejskich może być przejściową chorobą, w Polsce okazać by się mogło śmiercią kultury narodowej, końcem odrębnego bytu” (Wasiutyński), polityka polska absolutnie nie może wspierać żadnych działań zmierzających do podważania tradycyjnego porządku i musi kategorycznie przeciwstawiać się promocji dekadencji, nie tylko w Polsce, ale również wokół naszego kraju. Albo stoimy po stronie Ładu, albo po stronie Jego burzycieli. □

GŁOS WOKÓŁ SPORTU

☺ Wyniki 18 kolejki ekstraklasy: Zawisza Bydgoszcz – Śląsk Wrocław 0:1, Górnik Zabrze – Legia Warszawa 0:4, PGE GKS Betchatów – Górnik Łęczna 1:1, Pogoń Szczecin – Korona Kielce 2:0, Cracovia – Jagiellonia Białystok 1:1, Lechia Gdańsk – Piast Gliwice 3:1, Wisła Kraków – Lech Poznań 1:2, Ruch Chorzów – Podbeskidzie Bielsko-Biała 2:0. Legia ma 6 pkt przewagi nad Śląskiem i 9 nad Lechem, Wisłą i Jagiellonią.

☺ Polki rozpoczęły od porażki z Hiszpankami 22:29 swoje występy w grupie A mistrzostw Europy piłkarek ręcznych w węgierskim Győr.

☺ Schlierenzauer i Koudelka zostali zwycięzcami konkursów w Lillehammer. Polacy wystąpili bez kontuzjowanego Stocha. Najlepsze pozycje zdobyli: w I konkursie Ziobro, który był 19 i Żyła – 15 w konkursie drugim.

☺ Kowalczyk nadal przegrywa z Norweżkami. Zawody Lillehammer Tour wygrała Bjoergen przed Johaug. Polka w pościgu na 10 km techniką klasyczną awansowała ostatecznie z 30. miejsca na 10. w klasyfikacji końcowej. W klasyfikacji generalnej Pucharu Świata Kowalczyk jest 8.

☺ Szymański wygrał zawody Pucharu

Świata w tyżniarstwie szybkim w Berlinie na dystansie 1500 m. Na 500 m wygrał Waś. Polscy tyżniarze szybcy wygrali też wyścig drużynowy pokonując Koreańczyków i Holendrów.

☺ Na pływackich MŚ na krótkim basenie Kawęcki zdobył tytuł mistrza świata na 200 m stylem grzbietowym i srebrny medal w wyścigu na 100 m stylem grzbietowym, a Korzeniowski był trzeci na 200 m stylem motylkowym.

☺ Jastrzębski Węgiel przegrał z Lokomotiwem Nowosybirsk 1:3 w meczu trzeciej kolejki Ligi Mistrzów siatkarzy. Dzięki

Pokój Betlejemskiej Nocy

Życzenia Prymasa Polski

Naród kroczący w ciemnościach ujrzał światłość wielką; nad mieszkańcami kraju mroków zabłyśnięto światło. Pomnożyteś radość, zwiększyteś wesele. Iz 9,1n

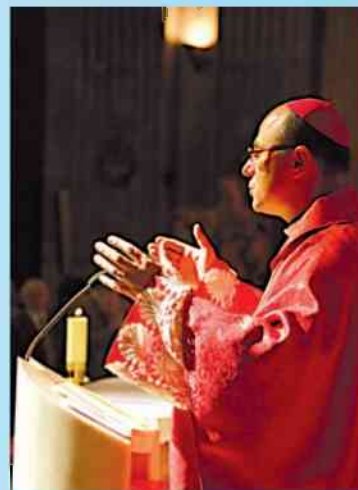
Umiłowani Siostry i Bracia, którym Pan dał żyć poza granicami naszej Ojczyzny! Drodzy Czytelnicy „Głosu Katolickiego”! Niech Nowonarodzony, otoczony czułością Maryi i troską świętego Józefa, uzdalnia nas do otwarcia się na potrzeby naszych sióstr i braci, abyśmy potrafili obdarowywać ich prawdziwą braterską miłością. W Jezusie Chrystusie mamy bowiem skarb życia i miłości (por. Ewangelii gaudium 265).

Niech pokój Betlejemskiej Nocy rozleje się w naszych sercach i

na cały świat gasząc wszelkie konflikty i niepokoje a betlejemską radość Aniołów stanie się naszym udziałem i zapala serca do odważnego świadectwa wobec każdego człowieka o nieskończonej Bożej miłości.

Z serdecznymi bożonarodzeniowymi i noworocznymi życzeniami oraz darem modlitwy. □

Abp Wojciech Polak
Metropolita Gnieźnieński
Prymas Polski

Życzenia z Witebska

Szanowna Redakcjo, Kochani Przyjaciele! Życzę Wam cudownych Świąt. Na chwytę matego Jezusa śpiewajcie kolędy, dużo rozmawiajcie ze sobą, odwiedzajcie chorych. Klęcząc przed żłóbkim, nie zapominajcie o braciach na Białorusi. Módlcie się o to, aby spełniło się to, czego Bóg życzy sobie od nas.

Ja też codziennie gorąco modlę się za Was. Na wszystkie

Wasze intencje, które są tak bardzo ważne i bliskie kochającemu sercu. Niech Bóg Wam błogostawi.

Serdecznie dziękuję za bieżące doręczanie Waszego Pisma. Z modlitwą □

Biskup Władysław Blin
Witebsk-Boże Narodzenie 2014

Pielgrzymka do Ziemi Świętej

18 - 28 kwietnia 2015

Polska Misja Katolicka zaprasza Rodaków do udziału w Pielgrzymce.

Program obejmuje nawiedzenie w duchu pielgrzymkowym głównych miejsc związanych z Ewangelią: Betlejem, Jerozolima, Nazareth, Kafarnaum, Betania, Jerycho, Jordan, Morze Martwe, Góra Wniebo-wstąpienia, Karmel, Góra Błogostawieństw i Góra Tabor.

Termin Pielgrzymki został dostosowany do ferii świąt wielkanocnych w rejonie paryskim.

Przystępne ceny zaoferowały „Austrian Airlines”. Lot obędzie się następująco: Paris - Wiedeń - Tel Aviv - Wiedeń - Paris. Nasi rodacy z Austrii dołączają do grupy w Wiedniu. Wylot w sobotę 18-kwietnia 2015 z lotniska Charles de Gaulle o g. 16⁵⁵. Powrót do Paryża w poniedziałek 28-kwietnia o g. 15⁰⁵.

W kosztach Pielgrzymki - 1350€ - mieści się: przelot, transfery, wstępy, hotele (pokoje dwu-osobowe), trzy posiłki dziennie i ubezpieczenie grupowe.

Zgłoszenie udziału proszę kierować do: Séminaire Polonais de Paris, 11, rue Jules Guesde - 92130 Issy-les-Moulineaux. Kontakt: tel. 01 46 45 79 79; e-mail: sepol.paris@gmail.com. Przy zgłoszeniu trzeba podać dokładne dane paszportowe (nazwisko, imię bądź imiona, datę urodzenia, numer paszportu, datę jego ważności,

adres oraz uiścić wpisowe 500€ (gotówką, przelewem bądź czekiem wystawionym na „Aumônierie Polonaise” CCP 2334369 N Paris z dopiskiem: „Pielgrzymka do Ziemi Świętej”. Ilość miejsc jest ograniczona do 38. Zgłoszenia do 15-stycznia 2015.

Szczegółowe informacje zostaną podane osobom zgłoszonym po zamknięciu listy podczas specjalnego spotkania.

Pielgrzymkę poprowadzi Ks. dr Krystian Gawron, wicerektor Polskiej Misji Katolickiej we Francji. □

Bogdan Usowicz

wygranej rosyjski zespół umocnił się na prowadzeniu w grupie B. Polska ekipa zajmuje drugie miejsce.

☺ Piłkarze ręczni Orlenu Wisły pokonali w Płocku Barcelonę 34:31 w 8. kolejce grupy B Ligi Mistrzów. Wicemistrzowie Polski już wcześniej zapewnili sobie awans do 1/8 finału. Z kolei Vive Tauron Kielce awansowało do 1/8 finału LM z pierwszego miejsca, po tym jak pokonało węgierski Pick Szeged 27:26.

☺ Washington Wizards z Gortatem w składzie wygrali z Denver Nuggets 119:89. Było to najwyższe zwycięstwo Czarodzie-

jów w sezonie, a jedyny polski koszykarz w NBA zdobył 15 punktów.

☺ Panfil pokonał Durana 7:5, 6:4 w finale turnieju ITF na kortach w Mendocino.

☺ Kuchar jadący Subaru Imprezą wygrał w Warszawie „Kryterium Asów”, w którym rywalizowało trzydziestu czołowych kierowców tegorocznego Rajdu Barbórka. Cały rajd wygrał Kajetanowicz na Fordzie.

☺ Motocyklista Orlen Team Błazuś zaliczył komplet trzech zwycięstw i wygrał rundę otwierając cykl Mistrzostw Świata FIM SuperEnduro w gdańskiej Ergo Arenie.

☺ Chalidow pokonał na KSW 29 „Reload” w Krakowie Coopera. Na tej samej gali Nastula po przegranym pojedynku z Pudżanowskim, oficjalnie zakończył swoją karierę.

☺ Masternak pokonał b. mistrza świata Francuza Mormeckę w walce bokserskiej w wadze junior ciężkiej, która odbywała się w Issy-les-Moulineaux.

☺ 18-krotna triumfatorka turniejów wielkoszkolowych Navratilova od nowego roku rozpocznie współpracę z Agnieszką Radwańską w roli konsultantki w jej sztabie szkoleniowym. □

Odwieczny Bóg przychodzi

Oto zwiastuję wam radość wielką, która będzie udziałem całego narodu: dziś w mieście Dawidowu, ym narodził się wam Zbawiciel... (Łk 2,10-11)

Umitowani Czytelnicy Głosu Katolickiego!

W pokorze i zadziwieniu pochylamy się nad wielką prawdą naszej wiary, że Odwieczny Bóg przychodzi, by dzielić naszą codzienność w radościach i trudach, by pozostać z nami na zawsze.

Serca nasze przepełnia wielka radość, bo oto staliśmy się ludźmi „Jego upodobania”, których On obdarował największym darem – swoją miłością i zaprosił do wspólnoty z sobą.

Adorując, wspólnie z Wami, Boże Dziecię, pragnę życzyć, by doświadczenie bliskości Pana nappełniło Wasze serca pieśnią uwielbienia, rozpalilo jeszcze bardziej płomień wiary i ożywiło miłość.

Niech Nowonarodzony Zbawiciel udziela Wam swego światła i mocy, aby

Dobra Nowina o przychodzącym Bogu, mogła rozbrzmiewać z nową siłą tak, by mógł On zamieszkać w otwartych dla Niego ludzkich sercach.

Maryja, Matka nowej ewangelizacji, nich Wam pomaga nieść Jezusa – Nadzieję świata – do każdego napotkanego człowieka.

Niech wszystkie dni nadchodzącego Nowego Roku 2015 będą opromienione łaskami Księcia Pokoju.

Zapewniając o modlitewnej pamięci, udzielam pasterskiego błogosławieństwa. □

*Bp Jan Wątroba
Ordynariusz Rzeszowski*

Defilada i piosenki żołnierskie

Powiało klimatem z Placu Defilad w Warszawie, kiedy 23 listopada, dzieci z parafii Wniebowzięcia Nj św. Maryi Panny w Paryżu przygotowały uroczystość z okazji Święta Niepodległości Polski – naszej Ojczyzny, oryginalną leką, jej historii i patriotyzmu.

Przez chwilę rzeczywiście czuliśmy się jak na Placu Defilad w Warszawie, podczas defilady Wojska Polskiego, biorąc za wzór uroczystości państwowe, nawiązując do nich strojem – szablą przy boku, i okrzykami. Dzieci z wielkim zaangażowaniem przedstawiały musztrę, niósły kwiaty w barwach narodowych i symbole trzech dzielnic Polski, połączonych po odzyskaniu niepodległości – trzy świece. Następna, wniesiona i zapalona od pozostałych przez harcerzy, stanowiła wymowny symbol – nowo powstałe, niepodległe państwo. Z kolei dostojnie wprowadzono narodową flagę Polski z naszym godłem, a towarzyszył temu wszystkim głos werbla. I odśpiewano Hymn Polski.

Później, po sygnale „Uwaga Słuchajcie” – dzieci (Julia, Patrycja, Paulina, Inez i Antony) wprowadziły zaciekawioną widownię w zawirowania historyczne dziejów naszej Ojczyzny. Dzieci z przejęciem przybliżały słuchaczom sylwetki zaśluzonych postaci, jak: Antoni Abraham – kaszubski działacz na rzecz oddania Polsce Pomorza, Tadeusz

Rozwadowski – znakomity oficer, obrońca Lwowa, przedstawiciel Misji Wojskowej w Paryżu, autor strategii Bitwy Warszawskiej, Józef Haller – dowódca Błękitnej Armii – najlepiej wyszkolonej jednostki Wojska Polskiego przybywającej z Francji i Ignacy Jan Paderewski – pianista, polityk oddany całym sercem działalności na rzecz Ojczyzny, Mąż stanu, premier Polski, zdobywał dla nas przychylność przywódców innych narodów, z własnych funduszy finansował oddziały wojskowe i pomoc ofiarom wojny, wspierał powstania w Wielkopolsce i na Śląsku, domagał się przyłączenia Wielkopolski w granice nowopowstałego państwa, reprezentował Polskę i, razem z Romanem Dmowskim, podpisywał Traktat Wersalski – kończący I Wojnę Światową, tu – w Paryżu, gdzie były również ustalane granice naszego kraju. Usłyszeliśmy przejmujący fragment jego przemówienia w Ambasadzie Polskiej w Paryżu: „Mój głos dociera przez linie okopów, do Was zwracam się, Bracia moi, proszę Was wierzyć! Nie zginie Polska, nie zginie i trwać będzie na wieki wieków...”.

Po chwili ciszy, rozbrzmiały piosenki żołnierskie, śpiewane entuzjastycznie przez dzieci: Oto dziś dzień krwi i chwaty, Na nowej górze (partie solo: Alexandra Abdel Malak i Oliwier Halkow), Przybyli Ułani pod okienko, Witaj Panienko, Maszerują strzelcy (Inez Podśadecka), Legiony, Rozkwitały pęki białych róż, Żołnierz drogą maszerował, Ułan (Antoni Abdel Malak), usłyszeliśmy też fragmenty melodii Śpij kolego i piosenek, odśpiewane przez harcerzy, odnoszące się do postaci marszałka Józefa Piłsudskiego, dziejów okupowanego naszego narodu i bohaterstwa młodziutkich obrońców Ojczyzny – harcerzy.

Publiczność z ochotą włączała się we wspólne śpiewanie, wtórując młodym wykonawcom. Na zakończenie, na baczność, wszyscy wspólnie zaśpiewali Marsz Polonia, a gromkie brawa nagrodziły młodych artystów, jak również pomysłodawczynię i realizatorkę spektaklu Jadwigę Abdel Malak oraz współpracującą z nią siostry sercanki S. Ligę i S. Ewę.

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej i konsulat w Paryżu, świadek tak wielu ważnych dla naszego kraju wydarzeń, mogą być dumni z patriotyzmu naszych dzieci. Przychodzą tu na myśl znane słowa, którymi dzieci wieńczyły swój występ: „Takie będą Rzeczypospolite, jakie ich młodzieży chowanie!”.

Jadwiga Stochmal

Św. Mikołaj przybył do Triel

6 grudnia to dzień szczególny dla wszystkich najmłodszych pociech. Właśnie tego dnia wszystkie grzeczne dzieci odwiedza nie, kto inny, jak św. Mikołaj i przynosi im wspaniałe prezenty.

Już od samego rana dzieci, które zebrały się w kościele św. Joanny D'Arc w Triel, najpierw na katechezie, a potem na swojej Mszy św., mocno nastuchiwały, czy nie słychać, gdzieś w oddali, dzwoneczka zwiastującego nadejście św. Mikołaja. Kościół zapętnił się niemal po brzegi naszymi miliusińskimi wraz z ich rodzicami.

Po zakończeniu Mszy św. dla dzieci do świątyni w Triel przybył od dawna oczekiwany gość – św. Mikołaj. Ale czy jest się, czemu dziwić, przecież mamy uroczy-

stość św. Mikołaja i tenże Święty chciał się spotkać z rozmodlonymi tu i grzecznymi dziećmi. Jak to, co roku, Św. Mikołaj przybył z dobrym słowem, ale również ze wspaniałymi prezentami.

W imieniu tutejszych dzieci Św. Mikołaja ciepło powitał ks. Tomasz Sokół, opiekun polskiej wspólnoty w Triel. Z kolei dzieci przywitały Mikołaja, wspólnie z siostrą Veroniką uroczystym śpiewem. Słyszając ten piękny, dziecięcy śpiew, w oczach Mikołaja pojawiła się mała łezka radości. Cóż

jednak było począć, zadaniu, oczekiwaniom i marzeniom dzieci trzeba było temu, choć w małym stopniu sprostać.

Dlatego św. Mikołaj wyraził swoje wielkie uznanie dla wszystkich dzieci, że są tak fantastyczne i mają zawsze czas dla Pana Jezusa i dla Jego Matki, że przychodzą do tej pięknie odnowionej świątyni, w tak licznej grupie. Prosił ich również, aby wśród wielu własnych i codziennych zajęć, potrafili znaleźć czas dla tutejszej, dziecięcej wspólnoty polonijnej. A to w niebie się naprawdę ceni wspomnień ten zacy gość. Po tych miłych chwilach ze św. Mikołajem, wyruszył on w dalszą swą podróż, by wrócić – być może – w naszą stronę już za rok.

ks. Tomasz Sokół

Nowi ministranci w Mondeville

W czasie Mszy świętej, w niedzielę 7 grudnia, w polskim kościele Matki Boskiej Zielnej w Mondeville (Calvados) odbyła się uroczystość przyjęcia dzieci w poczet ministrantów. Celebrował ją tutaj, szary proboszcz ks. Jerzy Gubernat.

Zaszczytu zostania ministrantem dostąpił: Julia Lebrethon, Rafaël Lebrethon, Monika Morawiec, Natalia Morawiec i Bartek Zajac.

– „Pokornie prosimy teraz Boga Ojca wszechmogącego, aby pobłogosławił tych, którzy mają być dopuszczeni do posługi

ministranta i udzielił im pomocy do godnego wypełniania tej posługi przy świętych obrzędach” – modlił się kapłan. Następnie poświęcił ich białe, nowe komże wodą święconą i zawiesił każdemu krzyż jako znak odkupienia.

Ministranci dziękowali „Bogu za łaskę

powołania ministranckiego”, przyrzekając „święte czynności wypełniać chętnie, pobożnie, gorliwie i radośnie na chwałę Pana i dla dobrej całej wspólnoty parafialnej”.

Ksiądz proboszcz podziękował rodzicom za pobożne wychowanie dzieci m.in. poprzez ich niedzielne uczestniczenie w Mszy św. Ministranci dostali też ładnie wydane legitymacje ministranta. Po Eucharystii Rada Parafialna zaprosiła jej uczestników na kawę i pyszne polskie ciasta.

FLC

Vaudricourt. Walne zebranie PZK

8 listopada 2014 w Vaudricourt odbyło się walne zebranie Polskiego Zjednoczenia Katolickiego we Francji – dekanatu północnego.

Na początku spotkania, odmówiono modlitwę w intencji zmarłych członków stowarzyszeń. Następnie prezes PZK pani Alina Jankowska powitała przybyłych: ks. prał. Krystiana Gawrona wicerektora Polskiej Misji Katolickiej we Francji, ks. dziek. Daniela Żylińskiego, sekretarza generalnego PZK, ks. Ryszarda Kaczora, dyrektora Związku Bractwa Żywego Różańca, ks. Piotra Michniaka, dyrektora Związku Mężów Katolickich, ks. Tomasza Mikulaka, dyrektora Związku Krucjaty Eucharystycznej oraz prof. Gabriela Garçon, prezesa Rad Duszpasterskich, pana Lecha Dolałę wraz z małżonką, prezesa PZK z Lotaryngii, panią Thérèse Woźniak, prezeskę Związku Bractwa Żywego Różańca, panią Henriette Wróbel, prezeskę Związku Krucjaty Eucharystycznej i pana Edouarda Juskowiaka, prezesa Związku Mężów Katolickich. W sumie w obradach uczestniczyły 34 osoby.

Po oficjalnym otwarciu obrad, zostały odczytane sprawozdania zarządu PZK: – sekretarki, – skarbnika, oraz prezesów poszczególnych związków.

W dalszym ciągu zebrania, ks. prał. Krystian Gawron, wspominając uroczystą Mszę św. w katedrze Notre-Dame w Paryżu, związaną z odsłonięciem i poświęceniem pomnika św. Jana Pawła II, gorąco podziękował za liczny udział w tym wydarzeniu Polonii z Północnej Francji a także zachęcał obecnych do nabycia pamiątkowego DVD nagranego z tej okazji.

Po krótkiej przerwie, prof. Gabriel Garçon zaprosił uczestników zebrania do obejrzenia filmu oraz i wystuchania konferencji „Noms polonais sur l'Anneau à Lorette”, przedstawionej 10 listopada w Lens (Faculté des Sciences). Następnie, jako prezes Rad Duszpasterskich, pan Garçon mówił na temat projektu dotyczącego struktury PZK (w zeszłym roku pojawiło się pytanie o sens nazwy: „krajowe” PZK lub też „regionalne”). Wicerektor PMK – ks. prał. Gawron oraz prezes Garçon, podjęli wspólnie decyzję, o zachowaniu na razie nazwy Krajowe PZK, odnośnie PZK okręgu północnego.

Po wolnych głosach, zebranie zakończyło się Mszą św. konce-

lebrowaną w intencji zmarłych członków PZK. Została ona odprawiona przez ks. wicerektora PMK w asyście ks. dziek. Żylińskiego, sekretarza generalnego PZK oraz wszystkich pozostałych księży, uczestników Zebrania. W homilii, ks. prał. Gawron nawiązał do tajemnicy pytania Jezusa: „Kiedy wróci Syn Człowieczy, czy znajdzie wiarę na ziemi?” (Łk 18, 8). A mówiąc o jakości wiary, doradzał lekturę rozdziału VIII-go encykliki „Lumen gentium”. (zob. KK 67: „Niechaj następnie wierni pamiętają o tym, że prawdziwa pobożność nie polega ani na czczym i przemijającym uczuciu, ani na jakiejś próżnej łatwowierności, lecz pochodzi z wiary prawdziwej, która (...) pobudza do synowskiej miłości ku Matce naszej oraz do naśladowania Jej cnót.). Kaznodzieja zachęcał także do odmawiania różańca, który za pośrednictwem Maryi ma moc ratowania dusz, zwłaszcza tych w czyśćcu cierpiących.

Pod koniec tej części spotkania, po wyśmienitym obiedzie, ks. Prałat podziękował gospodarzom za miłą gościnność i zapraszał do Paryża, do Seminarium Polskiego (Issy-les-Moulineaux – 11, rue Jules Guesde), za które jest odpowiedzialny.

Po wznowieniu zebrania, został wybrany nowy zarząd PZK, który ukonstytuował się w składzie: – Sekretarz Generalny: ks. Dziek. Daniel Żyliński, – Prezes: pani Kazimiera Napieralska, – Wiceprezes: pani Alina Jankowska, – Sekretarz: pani Liliane Fovet-Stefańczyk, – Wicesekretarz: pan Jean-Louis Fovet, – Skarbnik: pan Hervé Delattre, – Wiceskarbnik: pan Edouard Juskowiak, – Rewizorki kasy: pani Christine Patyk i pani Lydie Jabłoński.

Walery Wielogłowski w swoim dziele z roku 1848 „Emigracja wobec Boga i narodu” napisał że Jański (założyciel zakonu Księżów Zmartwychstańców) „Polakom przez polską szybę w niebo patrzeć kazał” i dodał iż „był (Jański) pierwszą w emigracji jutrzeńką zbawionego powrotu do wiary (...) i pierwszym narzędziem miłosierdzia Bożego nad nami.”

Obyśmy, przez naszą trwałą działalność w PZK, byli przynajmniej promieniem takiej wspaniałej jutrzeńki!

Szkoła Polska im. Marii Skłodowskiej-Curie w Argenteuil oraz Rada Parafialna przy Kościele Św. Bernadetty

Serdecznie zapraszają na Jasełka i Gwiazdkę szkolną

w dniu 11 stycznia 2014 r. o godz. 15.00 w sali Jean Vilar: 9, Bd. Héloise w Argenteuil

W programie:

- „Jasełka” w wykonaniu dzieci, – Wiersze, utwory sceniczne, piosenki w wykonaniu dzieci ze szkoły polskiej, – Tańce folklorystyczne w wykonaniu dziecięcej grupy „Motylki”, – Występ zespołu „Wici”, – Loteria, – Święty Mikołaj obdaruje wszystkie dzieci słodyczami.
- W barze będzie można nabyć ciasta, pączki i napoje.

www.polenia-argenteuil.com; dodatkowe informacje – tel. 06 32 33 94 58 (Małgorzata Ruszała)

ZAPRASZAMY

La journée a commencé par un temps de prière, dans laquelle furent évoquées les personnalités défuntées du P.Z.K, suivi du mot d'accueil prononcé par Mme Alina Jankowska pour saluer Mgr. Krystian Gawron et tous les Prêtres présents, M. Le Professeur Gabriel Garcon, les différents Présidents des « mouvements » (Rosaire, Catéchistes, Hommes catholiques) ainsi que Mesdames et Messieurs les membres des bureaux respectifs.

La journée s'est poursuivie par la lecture des rapports moraux. Parmi les nombreuses manifestations, on a récapitulé les plus importantes. Ainsi, le Forum du Laïcat à Harnes : lecture de morceaux choisis de l'Encyclique du pape François, La lumière de la foi, la Rencontre de la jeunesse polonaise à Amettes, en mars 2014, sur les traces de saint Benoît Joseph Labre, l'infatigable marcheur de Dieu. Un bel exemple pour la jeunesse : des saints de la région !, la Canonisation des papes Jean XXIII et Jean-Paul II : la messe du 7 avril 2014, célébrée à Lens, reste gravée dans notre mémoire parce qu'inscrite dans notre cœur. On y a vu le nouveau Vicaire épiscopal, le père Vincent Blin, présider la messe d'action de grâce, dans la très belle église du Millénium de Lens. On peut désormais prier les deux nouveaux saints, saint Jean XXIII et saint Jean-Paul II. Nous participons au Synode du L.A.C. (les trois diocèses, Lille, Arras et Cambrai) sur le thème : « Inventons les paroisses de demain ». Mme Thérèse Woźniak y représente la communauté polonaise. La Fête-Dieu, à Lorette, le 22 juin 2014 nous a réunis pour contempler, adorer et célébrer le Christ réellement présent parmi nous, tout en essayant de réparer les offenses qui lui sont faites. Les processions aux quatre autels, dans la basilique de Lorette, montrent aux yeux de tous combien Dieu reste proche des hommes dans leur vie quotidienne.

Le pèlerinage de Dadizele, organisé par le Rosaire est également un temps fort de l'année qui vient de s'écouler. Les pèlerins y sont nombreux : Hommes Catholiques, Femmes polonaise, et Catéchistes se joignent désormais au Rosaire pour se recueillir dans ce haut lieu de

pèlerinage jeune de mille ans ! Le dévoilement et l'inauguration de la statue saint Jean-Paul II, square Notre-Dame de Paris et pèlerinage rue du Bac (sainte Catherine Labouré), le samedi 25 octobre 2014 a mobilisé une importante délégation nordiste emmenée par M. l'Abbé Daniel Zyliński. Les manifestations plus discrètes, - Oplatek, journées de recueillement, rosaire médité en communauté ecclésiale, etc. méritent qu'on les mentionne !

M. Professeur Gabriel Garcon a souligné, pour sa part, combien il est important de toujours rappeler nos traditions, ceci afin d'éviter la perte de conscience historique du P.Z.K. Il faut absolument maintenir les réunions au plan local, maintenir des liens. Enfin, le P.Z.K. doit tout faire pour dynamiser son action sur le plan régional, sans toutefois se couper de la Mission Catholique Polonaise de France. Notre Professeur-Historien a évoqué sa participation aux commémorations de la Première Guerre mondiale. Grâce à son travail, les noms de soldats polonais morts pour la France en 14-18 sont désormais inscrits sur l'Anneau de la Mémoire inauguré à Lorette.

Mgr. Krystian Gawron nous a donné des nouvelles du séminaire d'Issy-les-Moulinaux. Que serions-nous sans le prêtre qui nous a baptisés, qui nous a fait participer à l'eucharistie, qui confesse, visite les malades, etc. Or, il ne peut y avoir de prêtre sans séminaire ! Maison d'accueil à dimension européenne, phare pour des séminaristes polonais, pour les étudiants venus d'Europe, le séminaire peut également être un lieu d'accueil pour les pèlerins !

De son homélie prononcée lors de la messe, nous retiendrons le souvenir de l'agonie de Mgr Witold Kiedrowski. Vécue, sous la protection de Marie, avec courage et confiance, comme une offrande d'amour. « Święta Maryjo, módl się za nami [...] w godzinę śmierci naszej ».

Liliane et Jean-Louis Fovet- Stefańczyk
Photos : Sylvie Antkowiak

Poszukujemy sponsora dla... Chopina

Szukam wsparcia finansowego dla książki o paryskim debiucie Fryderyka Chopina.

Ministerstwo Kultury wydało „Przedpiekle stawy” w 2010 r. W połączeniu z dokonaniem przez autora odkryciem paryskich początków kariery Chopina, książka mogła stać się wydarzeniem. Mimo braku zorganizowanej dystrybucji, książkę wykazali zainteresowanie dziełem w kraju i za granicą: we Francji, Kanadzie, Anglii, Stanach Zjednoczonych.

Nakład, na poziomie druku prywatnego – 500 egzemplarzy, nasunął pomysł dodruku w warszawskim wydawnictwie DiG.

Prywatni sponsorzy oferują 70% wymaganego budżetu. Brakuje jeszcze (i tylko) 2.500 €. Każda propozycja będzie przyjęta z wdzięcznością.

Oto kilka opinii o książce autorów o różnych poglądach:

„Jest godne podziwu, jak umiejętnie autor wykorzystuje szerokie tło wydarzeń społecznych i politycznych. Korzysta przy tym z perfekcyjnie opanowanego warsztatu historyka...”. Ruch Muzyczny. Rok LVI, Nr 24, 11.11.2012;

„... czyta się jak świetny kryminał, który, otwierając wieczorem, kończymy rano, z trudem powracając do otaczającej nas codzienności. Książka jest doskonała.”. Twoja Muza 14.01.2013;

Znakomita źródłowa praca o trudnych początkach kariery Fryderyka Chopina w Paryżu zasługuje bez wątpienia na ponowną edycję (prof. dr Tadeusz Cegielski, prodziekan Wydz. Historii Uniwersytetu Warszawskiego).

Piotr Witt

e-mail: wittm2003@yahoo.com lub witt_m04@yahoo.com

ŚWIEŻE PRODUKTY PROSTO Z POLSKI

WĘDLINY
BIAŁY SER
WÓDKA
PIWA

OGÓRKI
MARYNOWANE
WYROBY
CUKIERNICZE

I WIELE INNYCH PRODUKTÓW
Zapraszamy

od Poniedziałku do Soboty od 10⁰⁰ do 19⁰⁰
w Czwartki od 12⁰⁰ do 20³⁰

St-Germain-en-Laye – 2, rue d'Hennemont

tel. 01 30 61 40 59 | e-mail: baltyk@orange.fr | www.baltyk.fr

Dr DZIULKO André

INFORMUJE O NOWYM ADRESIE GABINETU:

7, rue Henner 75009 PARIS
T. 06 10 95 74 90

GODZINY PRZYJĘĆ BEZ ZMIAN.

METRO: LIÈGE, PLACE PIGALLE, SAINT GEORGES. BUS: 74.

CENTRUM STOMATOLOGICZNE PRONY

91, rue de Prony 75017 PARIS

Linia metra nr. 3 stacja Pereire

RER C, stacja Pereire-Levallois

Akceptujemy CMU, AME,
Stawki wg. cennika Sécurité Sociale.
Stosujemy zasadę Tiers payant
(karta vitale).

01.44.29.79.89
info@cmdprony.fr

Współpracujemy z wielkością **mutuelles**.
Konsultacje : od Pn - do Pt - 9h00 - 20h00

Mówimy po polsku

Dammarié Les Lys-L'espace NINO FERRER Place Paul Bert

31 grudnia od 20⁰⁰ do 5⁰⁰ rano

Polskie Towarzystwo Katolickie zaprasza na

Bal Sylwestrowy

Gra orkiestra z Nowego Sącza

Wstęp 90 € od osoby. W cenie biletu świąteczne Menu.

Rezerwacja płatna do 25 grudnia 2014

tel. 06.61.02.69.69; 06.64.79.73.82.

HORIZON

Assurances

Wszystkie rodzaje ubezpieczeń - w jednym miejscu

Uwaga! Od 2015 r. ubezpieczenie zdrowotne jest obowiązkowe!

- mieszkaniowe - zdrowotne - emerytalne - samochodowe/
motocyklowe - firmowe - pomoc administracyjna

tel. 01.43.44.26.72; 06.78.70.25.15; mail: horizonassurances@orange.fr

9, sq. Saint Charles 75012 Paris

Niedroga francusko-polska firma pogrzebowa

POMPES FUNEBRES POLONIA ASSISTANCE INTERNATIONALE

przewożenie ciała do Polski • pogrzeby na terenie całej Francji 24/24

Koszty trumny (lub urny) i transport do Polski od 2200 € TTC

Tel. 02 31 85 23 66 – mówimy po polsku

(tłumaczenie i załatwianie formalności w urzędach)

Tel. 02 31 78 25 93 – mówimy po francusku

Fax 02 31 34 98 93 | e-mail: josefa.bazincourt@gmx.fr

Bilety autokarowe i samolotowe

Janosik SINDBAD

Paryż: 252, rue Rivoli - 2, rue Mondovi
tel. 01 44 69 30 80, 01 40 20 00 80.

Wyjazdy 7 razy w tygodniu.

Z Paryża (12⁴⁵), Reims (14⁴⁵), Metz (17⁰⁰)

do: Polski Południowej i Centralnej;

16⁰⁰ - z Paryża do innych miejscowości, w sumie 145 miast.

Czynne 7 dni w tygodniu - przesyłki i paczki do Polski

Dr Danuta Baranowicz-Schouker

chirurgien-dentiste

33, rue Poissonnière – 75002 Paris, M° Bonne Nouvelle

tél. 01 42 33 60 31; 06 20 25 08 15

(mówimy po polsku)

ZAPRENUMERUJ „GŁOS KATOLICKI”

W prenumeracie będziesz otrzymywał „Głos...” bezpośrednio do domu wcześniej i taniej.

Imię i nazwisko: _____

Adres: _____

Telefon: _____

☐ Rok (56,60 €) ☐ Pół roku (30,30 €) ☐ Miesiąc (5 €)

☐ Przyjaciele „Głosu...” (69,60 €) ☐ PDF/e-mail (49,90 €)

☐ Zaznacz tutaj jeśli jest to Twoja pierwsza prenumerata i wygraj 2 dodatkowe darmowe miesiące abonamentu!

Czeki prosimy wystawiać na
Głos Katolicki – Voix Catholique
263 bis, rue St-Honoré, 75001 Paris;

Konto we Francji: CCP 12 777 08 U Paris – Voix Catholique/Głos Katolicki
Prenumerata w Belgii: ks. B. Dejneka – rue Jourdan 80, 1060 Bruxelles – CCP 000-1637856-11
w Niemczech: Głos Katolicki – Commerzbank Hannover – BLZ 250 400 66 – konto n°791177900

KUPON
PRENUMERATY

KUPON
PRENUMERATY

PASAŻ HANDLOWY - 9, PL. MADELEINE
tel. 01 40 15 09 09 • www.karolina.fr

Najlepsze
Towarzystwo w Podróży!

KAROLINA

BILETY AUTOKAROWE I LOTNICZE - BILLETS D'AUTOCARS ET D'AVIONS

SAMI SWOI

Polskie sklepy spożywcze!!!

NISKIE CENY, WYSOKA JAKOŚĆ, SZEROKI WYBÓR ART. SPOŻYWCZYCH,
ALKOHOLE, NABIAŁ, WĘDLINY, NAPOJE, POLSKA PRASA

ZAPRASZAMY:

NOWY SKLEP!!

93600 AULNAY SOUS BOIS
23, AV ANATOLE FRANCE

WTO-SOB: 10.30 - 19.30;

NIEDZ. 10.00 - 14.00

TEL. 01 72 51 62 00

- RER B - AULNAY SOUS BOIS

94200 IVRY SUR SEINE

44, RUE LENINE

PON-SOB: 10.00 - 20.00

TEL. 01 70 25 46 62

- METRO 7 MAIRIE D'IVRY

- RER C - IVRY SUR SEINE

BUS 125 PRZYSTANEK MOLIERE

e-mail: sami.swoi@onet.pl

Prosto z Polski!

**BIURO TŁUMACZEŃ
W. A. KOCZOROWSKI**

Tłumacz przysięgły przy Sądzie Apelacyjnym w Wersalu
90, rue Anatole France - 92290 Châtenay-Malabry

lub
4, villa Juge - 75015 Paris (M° Duplex)

tel. 01 70 28 55 66 lub 06 07 71 52 90; (e-mail: wakocz@aol.com).

Tłumaczenia urzędowe, redakcja podań i pism, formalności
prawno-administracyjne w urzędach, kancelariach notarialnych i sądach.

**Specjalistyczny Gabinet Ortodontystyczny
DR AGNÈS PALUCHA**

118, av. Jean-Jaurès - 75019 Paris, Métro: Ourcq/Laumière
tel. 01 83 96 03 00; agnesdocteurpalucha@sfr.fr

**GŁOS
KATOLICKI
VOIX CATHOLIQUE**

Tygodnik polski za granicą
(Hebdomadaire de l'émigration polonaise)

N° 44 (2570): 21-28. 12. 2014

Commission paritaire N°: 0515 G. 86630;

ISSN: 1279-953X

Cena (Prix au n°): 1,55 €

Wydawca (Editeur): Polska Misja Katolicka we Francji (La Mission Catholique Polonaise en France) - tel. 01 55 35 32 32
Adres (Adresse): 263 bis, rue Saint-Honoré, 75001 Paris. Tél.: 01 55 35 32 28; 01 55 35 32 31; fax 01 55 35 32 29.

E-mail: vkat@club-internet.fr, vkat@sfr.fr | www.glos-katolicki.eu

CCP 12 777 08 U Paris; CCP 19 180 05 U Paris.

Dyrektor Publikacji (Directeur de la Publication): Ks. inf. Stanisław Jeż - Recteur MCP.

Redaktor (Rédacteur): Paweł Osikowski; Zespół (Rédaction): ks. Tomasz Sokół.

Druk (Imprimerie): INDICA - 2, rue du 19 mars 1962 - 28630 Le Coudray; tel. 02 37 88 18 81.

Abonnement (Abonnement): 1 rok (1 an) - 56,60 €; pół roku (6 mois): 30,30 €.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych, zastrzega sobie prawo dokonywania skrótów i nie odpowiada za treść ogłoszeń.

Numer złożony do druku (soumis à l'impression): 10.12.2014

Inf. o prenumeracie na str. 21

Poradnia Psychologiczna

przy Parafii polskiej w Paryżu XVI
- 18, rue Claude Lorrain
przyjmuje bezpłatnie
- w niedziele o godz. 17⁰⁰

— **SPRZEDAM** —

• 31/10*****i Sprzedam Dom
z kamienia - XVII wiek - Gatinais - 100
km od Paryża. Cena: 160.000 euro.

T. 01 45 35 45 52.

PSYCHOLOG-TERAPEUTA:

TEL. 01 45 88 58 60

udziela pomocy w przypadku:
problemów życiowych, depresji,
ciężkich chorób, żałoby...

Poradnictwo legalne

Luxsus - PRZEWÓZ OSÓB I TOWARÓW

DO POLSKI - OLSZYNA, WROCŁAW, KATOWICE,
KRAKÓW, RZESZÓW. TEL.: 06 62 75 50 06;

01 42 38 63 20; (00 48 12) 284 12 50!

GŁOS KATOLICKI UWAGA! Drobne ogłoszenia w G.K.: 1 €/słowo; przy powtórzeniach - od VOIX CATHOLIQUE trzeciego razu - 0,7 €/słowo; ogłoszenia ekspresowe - we Wkładce G.K.: 6 € („szukam pracy” - 4 €); przy powtórzeniach - 50% ceny; - „usługi” - do 10 słów: - 8 € (powtórzenia 5 €), do 20 słów - 12 € (powtórzenia 8 €). Ogłoszenia umieszczamy dodatkowo na stronie internetowej G.K. (www.glos-katolicki.eu) - dopłata wynosi -1 € na tydzień („usługi” - 2 €)! Reklamy (ceny w zależności od ilości powtórzeń i wielkości) - inf. i cennik w redakcji GK - 263 bis, rue Saint Honoré, 75001 Paris - II piętro: w godz. 9-12h30 i 15-18, od poniedziałku do piątku; tel. 01 55 35 32 28(31); 01 42 96 23 29; fax 01 55 35 32 29; e-mail: vkat@club-internet.fr

TŁUMACZENIA - KONSULTACJE PRAWNE

**S. Bocianowski - dr Prawa Międzynarodowego
SPECJALISTA PRAWA POLSKIEGO
Ekspert Sądowy - Tłumacz Przysięgły**

105 bis, Bd de Grenelle, 75015 Paryż

Tel/fax : 01 43 06 00 70, 06 17 98 60 20, e-mail: bocianowski@sfr.fr

Sprawy małżeńskie, administracyjne, emerytalne,
spadkowe, nieruchomości itp. w Polsce i we Francji.

**TRANSPORT: - wywóz gruzu, - dowóz
materiałów, - przeprowadzki. tel. 06 98 58 86 36**

TRWAM PROGRAM

22 - 28 grudnia - 2014

PONIEDZIAŁEK 22 GRUDNIA

8⁰⁰ Info. 8¹⁵ Wiesz to też Polska 9²⁵ Słowo życia 9³⁰ Vatican magazine 10⁰⁰ Info. 10¹⁵ Rozmowy niedok. 11²⁰ Wspomnienie 11²⁵ Felieton 11³⁵ Reportaż 11⁵⁵ Retrospekcja 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Info. 12²⁰ Sól Ziemi 13²⁰ Koncert życzeń 14¹⁰ Dok. 15⁰⁵ Dok. 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Info. 16¹⁰ Sanktuaria 16³⁰ Tydzień z Ziemi Św. 16⁵⁰ Reportaż 17²⁰ Słowo życia 17²⁵ Wspomnienie 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Wspomnienie 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

WTOREK 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Info. 8¹⁵ Polski pkt. widzenia 8⁴⁰ Reportaż 9¹⁰ Dok. 9⁴⁵ Dok. 10⁰⁰ Info. 10¹⁵ Jak My to widzimy 10⁴⁵ Tydzień z Ziemi Św. 11⁰⁵ Mocni w wierze 11³⁵ Felieton 11⁴⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Info. 12²⁰ Reportaż 13¹⁰ Dok. 13⁵⁰ Film 15⁵⁰ Pytasz i wiesz 16⁰⁰ Info. 16¹⁰ Kalejdoskop młodych 16⁴⁰ Aktualności WSKSiM 16⁴⁵ Wspomnienie 16⁵⁰ Reportaż 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Wspomnienie 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Info.

ŚRODA 24 GRUDNIA - WIGILIA

8⁰⁰ Info. 8¹⁵ Słowo życia 8²⁰ Wspomnienie 8²⁵ Reportaż 8⁵⁵ Reportaż 9²⁵ Wspomnienie 9³⁰ Film 10⁰⁰ Info. 10¹⁵ Program poradnikowy 10³⁵ Film 11¹⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Film 13⁵⁵ Wspomnienie 14⁰⁰ Program poradnikowy 14²⁰ Reportaż 14⁴⁰ Dok. 15²⁵ Rozrywka 15⁵⁵ Wspomnienie 16⁰⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Wieczera Wigilijna 19⁰⁰ Wieczór wigilijny 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kolędy i pasterki 21⁰⁰ Apel 21³⁰ Msza Św. Wigili Bożego Narodzenia

CZWARTEK BOŻE NARODZENIE

8⁰⁰ Słowo życia 8⁰⁵ Film 9³⁰ Msza Św. 10³⁵ Teatr 12⁰⁰ Urbi et Orbi 12⁴⁵ Film 14³⁵ Sól Ziemi 15²⁵ Dok. 16⁰⁰ Koncert życzeń 17¹⁰ Życzenia Ks. Biskupów 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Kultura 18⁵⁵ Słowo życia 19⁰⁰ Reportaż 19²⁵ Wspomnienie 19³⁰ Film 20⁰⁰ Informacje 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kolędy i pasterki 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Info.

PIĄTEK ŚW. SZCZEPANA

8⁰⁰ Słowo życia 8⁰⁵ Wspomnienie 8¹⁰ Reportaż 8³⁰ Film 9⁰⁰ Film 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Film 12⁰⁰ Anioł Pański 12³⁰ Koncert 14⁰⁰ Koncert 16⁰⁰ Koncert życzeń 16⁵⁰ Wspomnienie 17⁰⁰

Życzenia Ks. Biskupów 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Film 19⁴⁰ Film 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Kolędy i pasterki 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Informacje

SOBOTA 27 GRUDNIA

8⁰⁰ Informacje 8¹⁵ Słowo Życia 8²⁰ Wspomnienie 8³⁰ Reportaż 9⁰⁰ Uniwersytet Biblijny 10⁰⁰ Info. 10¹⁵ Reportaż(3) 11⁰⁰ Kropelka radości 12⁰⁰ Anioł Pański 12⁰³ Info. 12²⁰ Film 13⁵⁰ Słowo Życia 13⁵⁵ Film 15³⁰ Film 16⁰⁰ Info. 16¹⁰ W Naszej Rodzinie 17⁰⁰ Z PE 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Rozmowy niedok. 19²⁵ Przegląd Niedzieli 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Przegląd Źródła 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Info.

NIEDZIELA 28 GRUDNIA

8⁰⁰ Słowo Życia 8⁰⁵ Publicystyka 8³⁰ Z PE 9⁰⁰ Dla dzieci 9¹⁵ Przegląd Źródła 9²⁰ Przegląd Niedzieli 9²⁵ Wspomnienie 9³⁰ Msza Św. 10³⁰ Film 11²⁵ Wspomnienie 11³⁰ Dok. 12⁰⁰ Anioł Pański 12²⁰ Wiesz to też Polska 13³⁰ Sól ziemi 14³⁰ Dok.(2) 15⁵⁰ Słowo Życia 15⁵⁵ Wspomnienie 16⁰⁰ Info. 16¹⁰ Koncert życzeń 17⁰⁰ Film 17³⁰ Reportaż 18⁰⁰ Anioł Pański 18⁰⁵ Info. 18¹⁵ Publicystyka 19²⁵ Publicystyka 19³⁰ Dla dzieci 20⁰⁰ Info. 20²⁰ Różaniec 20⁵⁰ Felieton 21⁰⁰ Apel 21²⁰ Info. □

PROGRAM TV

22 grudnia 2014 - 4 stycznia - 2015

PONIEDZIAŁEK 22 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Made in Poland 11⁴⁰ Baron24 - serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia - serial 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chichot losu - serial 13⁴⁵ Tygodnik.pl 14⁴⁰ Kulturalni PL 15⁵⁰ Złotopolscy - telenowela 16²⁰ Widowisko 16⁵⁵ Baron24 - serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Cafe historia 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości - Sport - Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówka 20⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁴⁵ Naszaarmia.pl 0¹⁰ Widowisko 0⁴⁵ Baron24 - serial 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka

WTOREK 23 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Reporter

Polski 11⁴⁰ Sprawa na dziś 12⁰⁵ Barwy szczęścia - serial 12³⁰ Łamigłówka 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Londyńczycy II - serial 13⁴⁵ Ballada o drewnie 14³⁰ Tomasz Lis na żywo 15³⁵ Złotopolscy - telenowela 16⁰⁵ Tygodnik Kulturalny 16⁵⁵ Sprawa na dziś 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówka 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Reportaż 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Po obu stronach Odry 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości - Sport - Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówka 20⁵⁵ Ojciec Mateusz - serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia 22⁴⁵ Koncert 23⁴⁰ Operacja Życie - dokument 0¹⁰ Made in Poland 0⁴⁵ Sprawa na dziś 1¹⁰ Łamigłówka 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka

ŚRODA 24 GRUDNIA - WIGILIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia 11⁴⁰ Królewski karp 12⁰⁵ Barwy szczę-

ścia - serial 12²⁵ Łamigłówka 12³⁰ Notacje 12⁴⁵ Dom nad rozlewiskiem - serial 13³⁰ Załoga Eko 14⁰⁰ Teatr 15²⁵ Kolędy polskie 16⁰⁵ Złotopolscy - telenowela 16³⁵ Kolędy - Teatr Stary Lublin 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówka 17⁵⁵ Św. Augustyn - serial 18⁵⁵ Barwy szczęścia - serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości - Sport - Pogoda 20⁴⁵ Orędzie na Święta Bożego Narodzenia 20⁵⁵ Łamigłówka 21⁰⁰ Teatr 22³⁵ Kolędy - Patac Prezydencki 23³⁰ Reportaż 24⁰⁰ Pasterka Sanktuarium MB Fatimskiej Krzeptówki 2⁰⁰ Łamigłówka 2⁰⁵ Dobranocka

CZWARTEK BOŻE NARODZENIE

8¹⁰ Widowisko 9⁰⁰ Magiczne drzewo - serial 9³⁰ Okrasa łamie przepisy 10⁰⁵ Niespotykane spokojny człowiek 11⁰⁵ Koncert 11⁵⁵ Urbi et Orbi 12²⁵ Łamigłówka 12³⁰ M jak miłość

UBEZPIECZENIA PO POLSKU

Grażyna Lubicz Fernandes

SwissLife tel. 01 39 64 38 36; 06 73 47 94 20 • fax: 01 34 17 43 51 e-mail: grazyna.fernandes.ag@swisslife.fr

BP 27 - 14, Résidence du Lac – 95880 Enghien Les Bains (północne przedmieście Paryża).

KOMPLETNA OBSŁUGA KLIENTA PO POLSKU

Numer pośrednika ubezpieczeń: 07 007 704, w rejestrze ORIAS – www.orias.fr; Instancja kontroli ACP

– serial 13²⁵ Widowisko 14⁴⁰ Dok. 15³⁵ Kłops i Drops 16¹⁰ Widowisko 17⁰⁰ Kucin Alina 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Św. Augustyn – serial 18⁴⁵ Koncert 19³⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Koncert Wadowice 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia 22⁴⁵ Mała Moskwa – serial 0³⁰ Łamigłówa 0⁴⁰ Koncert 1³⁰ Dobranocka

PIĄTEK ŚW. SZCZEPANA

8¹⁵ Koncert 9⁰⁰ Magiczne drzewo – serial 9³⁰ Kłops i Drops 10⁰⁵ Halo Polonia 10⁴⁰ Noc św. Mikołaja 11⁴⁰ M jak miłość – serial 12³⁵ Dok. 14¹⁵ Mała Moskwa – serial 16⁰⁵ Kuchenne podboje Karolaka 16³⁰ Rozrywka 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Św. Augustyn – serial 18⁵⁰ Koncert 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁴ Łamigłówa 20⁵⁰ Koncert Wadowice 21⁵⁰ Dok. 22⁴⁵ Mała Moskwa – serial 0³⁵ Łamigłówa 0⁴⁵ Kuchenne podboje Karolaka 1¹⁰ Kłops i Drops 1⁴⁵ Dobranocka

SOBOTA 27 GRUDNIA

8⁵⁰ Przyjaciele lasu 9⁰⁵ Magiczne drzewo – serial 9⁴⁰ Załoga Eko 10¹⁰ Dok. 11¹⁰ Czarne chmury – serial 12⁰⁵ Notacje 12¹⁵ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Kucin Alina 13⁵⁵ Regiony z Historią 14¹⁵ Mała Moskwa – serial 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁰ Czas honoru 17⁵⁵ Św. Augustyn – serial 18⁵⁰ K. Kowalski zaprasza 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Komedia 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ kolędy 1⁴⁰ Dobranocka

NIEDZIELA 28 GRUDNIA

8²⁰ Polacy tu i tam 8⁵⁰ Felieton 9⁰⁰ Łamigłówa 9⁰⁵ Widowisko 9⁴⁰ Ziarno 10¹⁰ Nad Niemnem – serial 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Las Story 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Pod Tatrami 13⁰⁰ Msza Św. 14¹⁵ Michał Bajor 15²⁰ Okrasa tamie przepisy 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁰⁵ Skarby prowincji 16²⁵ Dok. 16³⁵ Błękitny las 16⁵⁵ Made in Poland 17²⁵ Łamigłówa 17⁴⁵ Teleexpress 17⁵⁵ Św. Augustyn – serial 18⁴⁵ Koncert 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Chichot losu – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 23⁰⁰ Nad Niemnem – serial 24⁰⁰ Widowisko 0³⁰ Skarby prowincji 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ Koncert 1⁴⁵ Dobranocka

PONIEDZIAŁEK 29 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11¹⁰ Made in Poland 11⁴⁰ Baron24 – serial 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Chichot losu – serial 13⁴⁵ Tygodnik.pl 14⁴⁰ Kulturalni PL 15⁴⁵ Złotopolscy – telenowela 16²⁰ Widowisko 16⁵⁵ Baron24 – serial 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Studio Wschód 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Cafe historia 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁰ Łamigłówa 20⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Reporter Polski 22⁴⁵ Tomasz Lis na żywo 23⁴⁵ Naszaarmia.pl 0¹⁰ Widowisko 0⁴⁵ Baron24 – serial 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁰ Dobranocka

WTOREK 30 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Reporter Polski 11⁴⁰ Sprawa na dziś 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12³⁰ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Czas honoru – serial 13⁵⁰ Dok. 14⁰⁵ Błękitny las 14³⁰ Tomasz Lis na żywo 15³⁰ Złotopolscy – telenowela 16⁰⁰ Rozrywka 16⁵⁵ Sprawa na dziś 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Dok. 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Nad Niemnem 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Ojciec Mateusz – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Halo Polonia 22⁴⁵ Koncert 23⁴⁰ Operacja Życie 0¹⁰ Made in Poland 0⁴⁵ Sprawa na dziś 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁰ Dobranocka

ŚRODA 31 GRUDNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia 11⁴⁰ Sprawa na dziś 12⁰⁵ Barwy szczęścia – serial 12²⁵ Łamigłówa 12³⁵ Wiadomości 12⁵⁰ Dom nad rozlewiskiem – serial 13⁴⁵ Ogniem i mieczem – serial 16⁰⁰ Złotopolscy – telenowela 16²⁵ Załoga Eko 16⁵⁵ Sprawa na dziś 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵ Łamigłówa 17⁵⁰ Rozrywka 18⁵⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁵ Wilnoteka 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Orędzie Prezydenta 20⁵⁵ Łamigłówa 21⁰⁰ Koncert 22⁴⁰ Rozrywka

CZWARTEK 1 STYCZNIA 2015

8¹⁵ Film 10³⁵ Sylwestrowa Rewia Gwiazd 11²⁵ Łamigłówa 11³⁰ Barwy szczęścia – serial 12⁰⁵ Rozrywka 13¹⁰ Złotopolscy – telenowela 13⁴⁵ Ogniem i mieczem – serial 15⁵⁰ Koncert 17³⁰ Teleexpress 17⁴⁵

Łamigłówa 17⁵⁵ Rozrywka 18⁴⁵ Barwy szczęścia – serial 19²⁰ Kucin Alina 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁵ Dok. 22⁴⁰ Halo Polonia 23²⁵ Instyngt – serial 0¹⁵ Rozrywka 1⁰⁵ Łamigłówa 1¹⁵ Rozrywka 1⁴⁵ Dobranocka

PIĄTEK 2 STYCZNIA

8⁰⁰ Pytanie na śniadanie 11⁰⁰ Halo Polonia 11⁴⁰ Sprawa na dziś 12⁰⁵ Na sygnale – serial 12³⁰ Łamigłówa 12⁴⁰ Film 14⁵⁰ Dok. 15²⁵ Złotopolscy 15⁵⁵ Rozrywka 16⁴⁰ Felieton 16⁵⁵ Sprawa na dziś 17²⁰ Polonia w Komie 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ Łamigłówa 17⁵⁵ Sensacje XX w. 18²⁵ Okrasa tamie przepisy 18⁵⁵ Na sygnale – serial 19²⁵ Reportaż 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Łamigłówa 20⁵⁰ Na dobre i na złe – serial 21⁴⁵ Polonia w Komie 22⁰⁰ Brzezina 23⁴⁰ Rozrywka 0⁴⁵ Sprawa na dziś 1¹⁰ Łamigłówa 1¹⁵ Sensacje XX w. 1⁴⁵ Dobranocka

SOBOTA 3 STYCZNIA

8⁵⁰ Reportaż 9⁰⁵ Petersburski Music Show 9³⁵ ABC Wszystko wie 9⁵⁵ Załoga Eko 10²⁵ Rozrywka 11⁰⁰ Czarne chmury – serial 11⁵⁵ Dok. 12¹⁰ Łamigłówa 12²⁰ Pamiętaj o mnie 12⁴⁰ Ojciec Mateusz – serial 13³⁰ Kucin Alina 14⁰⁰ Na dobre i na złe – serial 15⁰⁰ Dok. 16⁰⁰ Kulturalni PL 17⁰⁰ Słownik polsko@polski 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁵ M jak miłość – serial 18⁵⁰ Rozrywka 19⁴⁰ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Czas honoru – serial 21³⁵ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Polacy tu i tam 22⁴⁰ Film 0¹⁵ Słownik polsko@polski 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka

NIEDZIELA 4 STYCZNIA

8⁵⁰ Felieton 9⁰⁰ Łamigłówa 9⁰⁵ Widowisko 9⁴⁰ Ziarno 10¹⁰ Nad Niemnem – serial 11¹⁵ Pamiętaj o mnie 11³⁰ Las Story 11⁵⁵ Między ziemią a niebem 12⁰⁰ Anioł Pański 12¹⁰ Między ziemią a niebem 12⁴⁵ Reportaż 13⁰⁰ Msza Św. – kościół Bogurodzicy Maryi Warszawa 14²⁰ Rozrywka 15²⁰ Okrasa tamie przepisy 15⁵⁰ Alchemia zdrowia i urody 16⁰⁵ Reportaż 16²⁵ Dok. 16⁵⁵ Made in Poland 17²⁵ Łamigłówa 17³⁰ Teleexpress 17⁵⁰ M jak miłość – serial 18⁴⁵ Rozrywka 19⁴⁵ Dobranocka 20⁰⁰ Wiadomości – Sport – Pogoda 20⁴⁵ Chichot losu – serial 21⁴⁰ Pamiętaj o mnie 22⁰⁰ Tygodnik.pl 23⁰⁰ Nad Niemnem – serial 23⁵⁵ Widowisko 0³⁰ Reportaż 0⁴⁵ Łamigłówa 0⁵⁰ M jak miłość – serial 1⁴⁰ Dobranocka. □

